

**Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges
sammanträde måndagen den 8 april 2019**

Tid:

kl. 16:00-19:54

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-28

Justerat den 15 april 2019

Cecilia Brinck

Rana Nasrindotter

Ann-Katrin Åslund

Mats Larsson
Sekreterare

**§ 1
Justering**

Förste vice ordföranden Rana Nasrindotter (S) och andre vice ordföranden Ann-Katrin Åslund (L) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Cecilia Brinck (M). Justering sker den 15 april 2019.

§ 2

Nr 2018:14 av Jan Valeskog (S) till borgarrådet Joakim Larsson (M) om risken för BlåGrönt stopp av 400 bostäder i Hammarbyskogen

KS 2018/1635

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Jan Valeskog (S) har ställt en interpellation om risken för BlåGrönt stopp av 400 bostäder i Hammarbyskogen. Kommunfullmäktige beslutade den 17 december 2018 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Larsson (M) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig borgarråden Valeskog och Larsson, Mads Lundgaard samt Ewa Larsson.

§ 3

Nr 2018:19 av Emilia Bjuggren (S) till borgarrådet Karin Ernlund (C) om idrottsytor i samband med exploatering

KS 2018/1804

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Emilia Bjuggren (S) har ställt en interpellation om idrottsytor i samband med exploatering. Kommunfullmäktige beslutade den 28 januari 2019 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Naddebo (C) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig borgarråden Bjuggren och Naddebo samt Alexander Lindholm.

§ 4

**Nr 2019:1 av Jan Valeskog (S) till borgarrådet Larsson
om riskerna för BlåGrönt stopp av 800-1000 bostäder i
Spångadalen**

KS 2019/149

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Jan Valeskog (S) har ställt en interpellation om riskerna för
BlåGrönt stopp av 800-1000 bostäder i Spångadalen.

Kommunfullmäktige beslutade den 18 februari 2019 att
interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Larsson (M) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig borgarråden Valeskog och Larsson.

**§ 5
Bordläggning av interpellation****Beslut**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellation nr 5 för år 2019.

§ 6

2019:8 av Torun Boucher (V) till borgarrådet Jonas Naddebo (C) om trygghetsarbetet på biblioteken

KS 2019/258

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Torun Boucher (V) har ställt en interpellation om trygghetsarbetet på biblioteken. Kommunfullmäktige beslutade den 4 mars 2019 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Naddebo (C) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig Torun Boucher, borgarrådet Naddebo, Anders Göransson och Anna Rantala Bonnier.

§ 7
Bordläggning av interpellationer

Beslut

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna nr 9-11,
13 och 16-17 för år 2019.

**§ 8
Ändring i föredragningsordningen**

Punkt 36 och 37 behandlas före punkt 17 på dagordningen.

§ 9 Nya interpellationer

Beslut

1. Interpellationerna får ställas.
2. Interpellationerna bordläggs.

Följande interpellationer anmäls:

1. 2019:18 från Alexander Lindholm (S) till Karin Ernlund (C) om selektering i Stockholmsidrotten. Rotel X
Dnr KS 2019/453
2. 2019:19 från Anders Göransson (S) till Erik Slottner (KD) om Vardagas övertagande av Sofiagårdens vård- och omsorgsboende AG. Rotel VII
Dnr KS 2019/454
3. 2019:20 av Clara Lindblom (V) till Anna König Jerlmyr (M) om den särskilda aktieutdelningen om 40 mnkr ur Micasa .
Rotel I
Dnr KS 2019/488
4. 2019:21 av Clara Lindblom (V) till finansborgarrådet Anna König Jerlmyr (M) om strategier för att bryta bostadssegregationen i segregerade villa- och radhusområden . Rotel I
Dnr KS 2019/495
5. 2019:22 av Linnéa Vinge (SD) till finansborgarrådet Anna König Jerlmyr (M) gällande återvändande IS-terrorister till Stockholms stad. Rotel I
Dnr KS 2019/531
6. 2019:23 av Alexandra Mattsson Åkerström (V) om rätten till bostad och stadens bostadsförsörjningsansvar. Rotel VIII
Dnr KS 2019/553
7. 2019:24 av Clara Lindblom (V) till äldreborgarrådet Erik Slottner (KD) om handlingsplanen för att bygga 10 000 bostäder anpassade för äldre fram till år 2040. Rotel VII
Dnr KS 2019/558

§ 10 Frågestund

Fråga 1

Salar Rashid (S) ställer en fråga om jobbtorg unga.

Borgarrådet Fredrik Lindstål (C) svarar på frågan.

Fråga 2

Arvand Mirsafian (V) ställer en fråga om hur borgarrådet ställer sig till inställda renoveringar inom allmännyttan.

Borgarrådet Wedin (M) svarar på frågan.

Fråga 3

Peter Wallmark (SD) ställer en fråga om underhållsplanen för stadens idrottshallar.

Borgarrådet Wedin (M) svarar på frågan.

Fråga 4

Maria Jansson (Fi) ställer en fråga om hur staden ska förebygga mäns våld mot kvinnor.

Borgarrådet Jönsson (L) svarar på frågan.

Fråga 5

Anders Göransson (S) ställer en fråga om hyreshöjning Södergården.

Borgarrådet Wedin (M) svarar på frågan.

Fråga 6

Sara Stenudd (V) ställer en fråga om hur kulturborgarrådet ser på nedskärningarna i personalstyrkan på stadsmuseet.

Borgarrådet Naddebo (C) svarar på frågan.

Fråga 7

Linnéa Vinge (SD) ställer en fråga om staden gör några särskilda insatser för hemlösa kvinnor.

Borgarrådet Jönsson (L) svarar på frågan.

§ 11 Anmälningar

Beslut

Anmälningarna godkänns.

Skrivelser som inkommit till kommunfullmäktige under tiden 18 mars - 8 april 2019 och delgivits berörda organ anmäls.

Länsstyrelsen i Stockholms län beslut den 2 april 2019 att utse ny ledamot i kommunfullmäktige för tiden till och med den 14 oktober 2022 anmäls.

Mariana Moreira Duarte (MP) har utsetts till ny ledamot efter Elin Olsson (MP).

**§ 12
Närvaro**

Närvaro antecknas enligt **bilaga 1**.

**§ 13
Justering**

Förste vice ordföranden Rana Nasrindotter (S) och andre vice ordföranden Ann-Katrin Åslund (L) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Cecilia Brinck (M). Justering sker den 15 april 2019.

§ 14

Valärenden i kommunfullmäktige 2019

Avsägelse och fyllnadsval

8 april 2019

KS 2019/52

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt kommunstyrelsens och valberedningens förslag.
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättare sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.
7. Val förrättas för att utse ordförande, ledamöter och lekmanrevisor enligt valberedningens förslag.

Ärendet

Valärende i kommunfullmäktige den 8 april 2019 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 15

Ny mandatperiod: Val av stadens representant i H.M. Konungens råd för mark- och byggnadsfrågor

KS 2019/445

Beslut

1. Magdalena Bosson utses till stadens representant i H.M. Konungens råd för mark- och byggnadsfrågor.
2. Kommunfullmäktige överlåter till kommunstyrelsen att besluta om förändringar i stadens representation i H.M. Konungens råd för mark- och byggnadsfrågor

Ärendet

Valärende: Ny mandatperiod: Val av stadens representant i H.M. Konungens råd för mark- och byggnadsfrågor.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 16

Organisationsform för Stockholms läns museum

Framställan från Stockholms läns museum

KS 2019/5

Beslut

Stockholms stad godkänner ansökan om permutation av stiftelsen Stockholms läns museums stadgar enligt bilagan till utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller organisationsform för Stockholms läns museum

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17

Söderholmen inom Fokus Skärholmen Genomförandebeslut

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2018/1656

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra exploatering inom fastigheterna Vårberg 1:1 och Skärholmen 2:1, projekt Söderholmen, till en investeringsutgift om 126,0 mnkr, samt en försäljningsinkomst om 120,4 mnkr.
2. Utgifterna för 2019 ska rymmas inom exploateringsnämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2020.
3. Försäljning av mark inom fastigheterna Vårberg 1:1 och Skärholmen 2:1 med en preliminär köpeskilling om cirka 120,4 mnkr godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelser om exploatering i enlighet med bilaga 1 och bilaga 2 till utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande dnr 2018/1656 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr 2018/1650.

I debatten yttrar sig borgarrådet Larsson, Salar Rashid, borgarrådet Lindholm, Maria-Elsa Salvo, Sissela Nordling Blanco, Björn Ljung, borgarrådet Bjuggren och Cecilia Obermüller.

Förslag till beslut

Borgarrådet Larsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18

Överenskommelse om exploatering med försäljning, för bostäder inom fastigheten Årsta 1:1 på Årstafältet med Einar Mattsson Projekt AB och AB Grundstenen 161913
Hemställan från exploateringsnämnden
KS 2018/1858

Beslut

1. Försäljning av mark inom Årsta 1:1 till Einar Mattsson Projekt AB och AB Grundstenen 161913 med en försäljningsinkomst om cirka 124 miljoner kronor godkänns.
2. Exploateringsnämnden medges rätt att träffa erforderliga avtal.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller överenskommelse om exploatering med försäljning, för bostäder inom fastigheten Årsta 1:1 på Årstafältet med Einar Mattsson Projekt AB och AB Grundstenen 161913.

I ärendet yttrar sig Johan Nilsson.

Förslag till beslut

Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19**Ändring i reglementen för vissa facknämnder samt stadsdelsnämnderna**

Ändring i reglementen för arbetsmarknadsnämnden, avfallsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna

KS 2018/453

Beslut

Ändringar i reglementen för arbetsmarknadsnämnden, avfallsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna enligt bilagor 2-16 till utlåtandet godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens förslag i utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller ändring i reglementen för vissa facknämnder samt stadsdelsnämnderna.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 20

Detaljplan för fastigheten Söderholmen 1 m.fl. i stadsdelen Vårberg

Framställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2018/1650

Beslut

Detaljplan för fastigheten Söderholmen 1 m.fl. i stadsdelen Vårberg, Dp 2015-15127, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande dnr 2018/1650 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande dnr 2018/1656.

I debatten yttrar sig borgarrådet Larsson, Salar Rashid, borgarrådet Lindholm, Maria-Elsa Salvo, Sissela Nordling Blanco, Björn Ljung, borgarrådet Bjuggren och Cecilia Obermüller.

Förslag till beslut

Borgarrådet Larsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 21**Ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun**

Framställan från fastighetsnämnden

Återremiss från kommunfullmäktige den 1 oktober 2018

KS 2018/706

Beslut

1. Som svar på kommunfullmäktiges återremiss hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. Ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun, enligt bilaga 1-3 till utlåtandet, att gälla från och med det första månadskiftet efter att kommunfullmäktiges beslut fått laga kraft antas.
3. Ändring av förslagavseende basmånad för uppräkningsavgift med KPI, enligt vad som framgår i utlåtandet, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun.

I ärendet yttrar sig borgarrådet Wedin.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Rekommendation från Storsthlm

KS 2018/1472

Beslut

1. Överenskommelse med Storsthlm om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län antas.
2. Staden avser att ansluta sig till överenskommelsen 1 juli 2019.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23**Bygg 2000 modulbostäder till stockholmarna**

Motion (2016:112) av Martin Westmont (SD)

Återremiss från kommunfullmäktige den 26 november 2018

2016/001599

Beslut

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller att bygga 2000 modulbostäder till stockholmarna.

I debatten yttrar sig Martin Westmont, Ulf Walther, borgarrådet Larsson, Anna Rantala Bonnier, borgarrådet Lindholm, Björn Ljung och Lennart Tonell.

Förslag till beslut

Borgarrådet Larsson (M) och Ulf Walther (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24

Svenska flaggan ska alltid pryda Stadshusets siluett

Motion (2017:41) av Per Ossmer och Martin Westmont (båda SD)

Återremiss från kommunfullmäktige den 26 november 2018
2017/001004

Beslut

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller att svenska flaggan alltid ska pryda Stadshusets siluett.

I debatten yttrar sig Martin Westmont, Martin Hansson, Kristina Lutz, Patrik Silverudd, Johan Fälldin, Mads Lundgaard, Hassan Jama, borgarrådet Jönsson, Anna Rantala Bonnier och Hanna Gerdes.

Förslag till beslut

Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25**Bistånd till illegala invandrare**

Motion (2017:48) av Per Ossmer och Martin Westmont (båda SD)

Återremiss från kommunfullmäktige den 17 december 2018
2017/001265

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som anförs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller bistånd till illegala invandrare.

I debatten yttrar sig Martin Westmont, Mariana Moreira Duarte, Alexandra Mattsson Åkerström, Ole-Jörgen Persson, Anna Rantala Bonnier, Linnéa Vinge, Karin Gustafsson och Sissela Nordling Blanco.

Förslag till beslut

Ole-Jörgen Persson (M) och Karin Gustafsson (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att i första hand bordlägga ärendet och i andra hand att besluta enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden prövar först förslaget om bordläggning mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden konstaterar därefter att det finns två förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag och Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26**Utred inflyttningens undanträngningseffekter för
Stockholms kommuninvånare**

Motion (2018:202) av Martin Westmont och Per Ossmer
(båda SD)
KS 2018/202

Beslut

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller att utreda inflyttningens undanträngningseffekter för Stockholms kommuninvånare.

I debatten yttrar sig Martin Westmont, Maria Jansson, Ole-Jörgen Persson, Tove Wiberg, Arwand Mirsafian, borgarrådet Lindblom och Björn Ljung.

Förslag till beslut

Björn Ljung (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Tove Wiberg (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 27**Förbättra kontrollen av stadens gode män samt förvaltare och inrätta en fond för skadedrabbade huvudmän**

Motion från Per Ossmer och Martin Westmont (båda SD)

KS 2018/365

Beslut

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller förbättra kontrollen av stadens gode män samt förvaltare och inrätta en fond för skadedrabbade huvudmän.

I debatten yttrar sig borgarrådet Jönsson, Mariana Moreira Duarte och Martin Westmont.

Förslag till beslut

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 28
Nyväckta motioner**

Under tiden den 19 mars och 8 april 2019 väcktes följande motioner:

1. Motion om att öka takten för tryggare anställning av Karin Wanngård (S)
Dnr KS 2019/574
2. Motion om att mäta använd energi i stadens byggnader av Emilia Bjuggren (S)
Dnr KS 2019/575
3. Motion om att inrätta ett romskt demokratcenter av Sissela Nordling Blanco (m.fl. Fi)
Dnr KS 2019/583

Närvarolista

upprättad vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 8 april 2019

Plats	Ledamot	Ersättare	Parti	Ankom	Utgick
49	Brinck, Cecilia (Ordförande) §§ 11-24		M	18:00	19:54
104	Nasrindotter, Rana (1:e v Ordf) §§ 1-9, 25-28		S	15:57	19:54
50	Åslund, Ann-Katrin (2:e v Ordf) § 10		L	16:36	19:54
56	Abdullahi Ali, Nassir	Ohlsson, Bengt	S	17:58	19:54
99	Agetoft, Linda		S	16:43	19:54
23	Bjuggren, Emilia		S	15:57	19:54
7	Boucher, Torun		V	16:00	17:01
7	Boucher, Torun	Jama, Hassan	V	18:04	19:54
24	Burell, Olle		S	17:36	19:54
91	Byström, Felix		SD	17:49	19:54
61	Bäck, Lars	Mustonen, Maria	V	16:37	19:54
36	Carlsson, Christian		KD	17:05	19:54
72	Cederschiöld, Anna		M	17:55	19:54
17	Edholm, Lotta		L	16:58	19:54
58	Edlund, Ingela	Eriksson, Mattias	S	17:10	19:54
60	Edvardsson, Inger		S	16:03	19:54
41	Elfvén, Anne-Lie		L	17:33	19:54
54	Elmgren, Claes	Sundberg, Lars	S	16:02	19:54
20	Ernlund, Karin	Larsson, Elin	C	17:57	19:54
76	Fava, Daniele		L	16:56	19:54
10	Fernell-Ingelström, Yvonne		M	16:47	19:54
78	Fors, Emilie	Sjönell, Jessica	L	18:03	19:54
42	Fälldin, Johan		C	16:10	19:54
77	Gerdes, Hanna		L	17:51	19:54
33	Granswed Baat, Sophia		M	17:53	19:54
25	Gustafsson, Karin		S	17:59	19:54
53	Göransson, Anders		S	15:57	19:54
11	Hamilton, Ulla		M	18:00	19:54
86	Hansson, Martin		MP	16:03	19:54

52	Hansson, Stefan		S	16:50	19:54
94	Hedelin, Joakim	Risberg, Cecilia	SD	17:35	19:54
73	Hedrup, Tom		M	17:39	19:54
48	Helldén, Daniel	Larsson, Ewa	MP	15:57	19:54
71	Hellström, Anette	Erbe, Torbjörn	M	16:09	19:54
14	Hollis, Michaela		KD	17:14	19:54
70	Häggman, Börje		M	16:22	19:54
80	Jacobsson, Kristin		C	16:40	19:54
29	Johansson, Tobias		V	17:31	19:54
13	Järkeborn, Christoffer		M	17:46	19:54
18	Jönsson, Jan		L	18:03	19:54
12	Jönsson, Peter	Tigerström, Jan	M	18:00	19:54
30	Kratz, Tina		V	16:36	19:54
6	König Jerlmyr, Anna	Persson, Ole-Jörgen	M	16:45	19:54
92	Larsson, Björn	Lundgaard, Mads	SD	16:00	19:54
5	Larsson, Joakim		M	15:59	19:54
74	Lennaárd, Fritz		M	17:27	19:54
9	Lindblom, Clara		V	17:58	19:54
84	Lindell, Anders		MP	17:09	19:54
101	Lindholm, Alexander		S	15:56	19:54
45	Lindstål, Fredrik		C	16:22	19:54
16	Ljung, Björn		L	18:01	19:54
64	Ljuslin, Maria		V	17:46	19:54
47	Luhr, Katarina		MP	16:56	19:54
35	Lutz, Kristina		M	16:03	19:54
93	Malmström, Jeanette	Wiberg, Tove	SD	17:28	19:54
31	Mattsson Åkerström, Alexandra		V	17:18	19:54
63	Mirsafian, Arvand		V	16:34	19:54
28	Mjörnberg, Robert	Herrström, Cecilia	V	17:21	19:54
37	Modigh, Sofia	Lönnberg, Ulf	KD	16:00	19:54
82	Mohamed, Ahmed Abdulahi		MP	17:50	19:54
65	Mohammed, Rashid		V	17:33	19:54
85	Moreira Duarte, Mariana		MP	16:42	19:54
19	Naddebo, Jonas		C	16:03	19:54
67	Nilsson, Johan		M	17:45	19:54
107	Nordling Blanco, Sissela		FI	17:00	19:54

79	Nyberg, Claes		C	17:34	19:54 Sida 34 (97)
83	Obermüller, Cecilia		MP	18:01	19:54
59	Odin Ekman, Åsa		S	16:30	19:54
68	Paccamonti, Johan		M	17:10	19:54
105	Palm, Lisa	Jansson, Maria	FI	16:03	19:54
106	Rantala Bonnier, Anna		FI	15:57	19:54
51	Rashid, Salar		S	15:57	19:54
69	Redin, Jennyfer		M	17:35	19:54
62	Rooth, Rose-Marie	Berrios, Gerardo	V	17:10	19:54
26	Räihä, Mirja		S	16:04	19:54
44	Sabet, Banar		C	17:22	19:54
57	Said, Suleiman	Salahyusuf, Suhur	S	17:12	19:54
39	Silverudd, Patrik		L	17:50	19:54
100	Sjöbergh, Ulla		S	18:03	19:54
103	Sjölander, Johan		S	18:01	19:54
15	Slottner, Erik		KD	16:06	19:54
40	Smedberg Palmqvist, Isabel		L	17:34	19:54
75	Solberg, Eva		M	17:29	19:54
55	Stavling, Margareta		S	17:05	19:54
27	Stenudd, Sara		V	16:00	19:54
34	Ström, Andrea		M	17:38	19:54
66	Sundin, Bo		M	16:22	19:54
32	Svärd, Lars	Gustavsson, Berthold	M	16:48	19:54
81	Tonell, Lennart		MP	15:57	19:54
22	Valeskog, Jan		S	15:57	19:54
38	Valier, Mikael		KD	16:59	19:54
46	Vikhe Patil, Nila		MP	16:38	19:54
98	Vikman, Arvid		S	16:37	19:54
90	Vinge, Linnéa		SD	15:57	19:54
89	Wallmark, Peter		SD	15:57	19:54
102	Walther, Ulf		S	17:56	19:54
21	Wanngård, Karin	Salvo, Maria-Elsa	S	16:26	19:54
8	Warlenius, Rikard		V	17:51	19:54
4	Wedin, Dennis		M	16:04	19:54
88	Westmont, Martin		SD	15:57	19:54
43	Wicklund, Susanne		C	16:03	19:54

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 8 april 2019

§ 2 Nr 2018:14 av Jan Valeskog (S) till borgarrådet Joakim Larsson (M) om risken för BlåGrönt stopp av 400 bostäder i Hammarbyskogen

Anförande nr 1

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Bakgrunden till de här interpellationerna är en lång räkka av olika projekt som har blivit antingen stoppade eller uppskjutna på obestämd framtid. Vi har haft bra många hundra bostäder som har stoppats, exempelvis i Stureby, Skarpnäck, Spånga, Älvsjö, Fruängen och Vårberg. Vi har tidigare haft en diskussion om Stadshagen, där vi har en elvamannaplan som ska ersättas. År 2022 ska den vara ersatt, men det är fortfarande oklart var den nya planen ska anläggas, även om jag har förstått att det finns en plats vid tennishallen som diskuteras. Här har vi många från Stockholms Fotbollförbund som är väldigt oroliga. Vi har också diskuterat Årstafältet, med tre hektar som ska bli kvartersmark i stället för parkmark. 20 procent av ytan ska försvinna som parkmark.

Den här interpellationen är lite grann i samma anda. Jag har en oro för vad detta innebär, men vi kanske kan få frågan utredd och klarlagd här i dag. Det handlar om Hammarbyskogen, där det finns planer på 400 bostäder samt skolor och idrottshall. De borgerliga fick igenom detta genom sitt förslag till beslut i nämnden för något år sedan, när start-pm antogs. Det är inte så väldigt hög exploatering, men det råder som sagt ändå en viss osäkerhet, och vi kanske kan få detta utklarat här.

Jag har några frågor, som jag tänkte att jag skulle ställa rakt och tydligt. Kommer det att byggas 400 bostäder i Hammarbyskogen? Vad innebär det som står i svaret om att det krävs en struktur i planeringen? Det pratas om stadsmässighet – är det slutna kvarter som avses, eller är det någonting annat? Om det nu ska bli en gång- och cykelväg, kommer den att planeras från Finn Malmgrens väg mot Hammarby Sjöstad genom Hammarbyskogen eller inte? Det är också en fråga – själva vägfrågan. Jag tänkte att jag kanske kunde få ett förtydligande från borgarrådet Larsson.

Anförande nr 3

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Jan Valeskog försöker konstant koka soppa på spikar när det gäller bostadsutvecklingen. Det är möjligen förvånande, med tanke på att Jan Valeskog vet hur beredning av ärenden går till. Han vet hur processen går till efter det beslut som fattades för över ett år sedan. Det finns en rad olika saker som behöver utredas och som kontoret arbetar med. Det är exempelvis fråga om miljökonsekvensanalyser och miljökonsekvensbeskrivningar. Det handlar helt enkelt om att utveckla ett ärende som man sedan ska kunna fatta beslut om.

Man planerar att återkomma efter samråd, som jag har förstått det någon gång efter sommaren, vilket gör att vi nu ska stå och diskutera detaljer i ett ärende som vi

fortfarande inte har på bordet. Det beror ju på att det är ett antal saker som ska utredas. Men en sak är säker, och det är att det är ett viktigt område att ta sig an. Det är också viktigt att ta till sig de synpunkter som kom under hela den period då ärendet togs fram för över ett år sedan. Det är en del analyser kring skyfall och annat som också ska med under processen. Jag skulle nog rekommendera Jan Valeskog att avvakta med sin hållning i detta ärende tills vi faktiskt har det på plats. Det kan mycket väl vara så att fullmäktige kommer överens i ärendet över partilinjer och blocklinjer när vi slutligen har ett ärende, för det är viktigt att se till att stadsutvecklingen fortsätter i hela staden.

Anförande nr 4

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Orsaken till att det här ärendet ens kommer upp till diskussion är naturligtvis de skrivningar som kom efter valet. Där kunde det uppfattas som att projektet var helt eller delvis ifrågasatt. Jag får tolka borgarrådet Larsson som att han är tydlig och klar och att projektet kommer att genomföras. Sedan ska vi alla ta del av synpunkterna efter samrådet. Det gäller självklart alla partier. Det är otroligt viktigt att vi tar del av de synpunkter som kommer in. Om jag förstått rätt kommer de här frågorna upp efter sommaren enligt den tidsplan som borgarrådet Larsson nämnde.

Nu förstår jag att borgarrådet Larsson inte vill diskutera några detaljer. Dem får vi väl i så fall ta efter samrådsförfarandet. Men det är ändå väsentligt att konstatera att det här projektet är oerhört viktigt. Det är också viktigt att man hittar fungerande lösningar, dels självklart under byggtiden, dels kommunikationsmässigt för gång och cykel, vilket var en av de frågor som vi diskuterade en hel del i vår majoritet tidigare för att hitta en bra lösning.

Jag ska helt enkelt tolka borgarrådet Larsson väldigt positivt. Jag uppfattar det som att man kommer att driva på projektet och få bra lösningar med bra bostäder i det här området – lösningar som fungerar bra även kommunikationsmässigt.

Anförande nr 5

M a d s L u n d g a a r d (SD): Svaret från Joakim Larsson gläder mig. Som jag uppfattar svaret prioriterar man byggnationen som ska koppla ihop Hammarbyhöjden med Hammarby Sjöstad genom en väg, bostäder och en idrottsplats. Det gläder mig också väldigt mycket att beslut om detta tagits här i salen – i våras, vad jag minns. Det är väldigt viktigt att dessa stadsdelar byggs ihop, att vi får fler bostäder och att det blir bra kommunikation från Hammarbyhöjden ned till Hammarby Sjöstad och Hammarby fabriksväg.

Jag blir ändå något bekymrad när jag läser svaret på herr Valeskogs interpellation. Jag kanske är lite konspiratoriskt lagd. År 2014 var det ganska mycket upprörda känslor i Hammarbyhöjden kring just denna fråga, som kostade Moderaterna och för den delen Alliansen en del röster. När jag läser i svaret att det måste utredas mer om biotoper och skalbaggar och lite andra grejer som bor just där bredvid Nackareservatet blir jag lite bekymrad. Det här luktar uppskov. Har Miljöpartiet varit inblandat i detta ärende? Det är det jag är lite bekymrad över.

Men jag tolkade Joakim Larssons anförande som att det är full fart framåt med det här projektet – så snart vi har fått veta hur det ser ut med biotoperna, regnet och skalbaggarna så kör vi! Jag hoppas att det är så.

Anförande nr 6

Borgarrådet L a r s s o n (M): Om Mads Lundgaard känner sig konspiratoriskt lagd får det stå för honom. Jag tror att det är ”ganska glasklart” vad som sker när man återremitterar eller fattar beslut om ärenden, i det här fallet med en ganska rejäl massa text. Detta ska utredas i detalj. Det är någonting som kontoret gör. Sedan kommer vi att få tillbaka ett förslag som vi säkerligen kommer att debattera och diskutera. Huruvida det förslaget kommer att innebära en massa diskussioner kring skalbaggar låter jag vara osagt, för det är inte jag som skriver ärendet. Men det är ju inte det som det här handlar om. Det här handlar om stadsutveckling och om att ta hänsyn till det som vi alla måste ta ansvar för, nämligen skyfallsutredningar och annat som kan påverka hur stadsutvecklingen ter sig. Sedan ser jag fram emot att vi får en seriös diskussion kring både bostäder och stadskvaliteter i området. Det är inte konstigt att man under resans gång får göra djupare utredningar i ett så här tidigt stadium av stadsutvecklingen.

Anförande nr 7

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Jag noterar att det här är en fråga som man försöker politisera. Jag skulle vilja vända tillbaka den till det område den faktiskt handlar om och se på vad det är vi behöver göra för att bygga en stad klokt. Sedan kan man raljera över olika saker, men själva strukturerna vi bygger är viktiga att notera.

Cykelvägen som någon är orolig för finns redan. Det är en cykelväg som fungerar alldeles utmärkt. Det är ingen som har sagt att den ska tas bort. Att stadsbyggnadskontoret nu gör miljökonsekvensbeskrivningar är vi i Miljöpartiet naturligtvis väldigt glada för, eftersom det är något vi har efterfrågat hela tiden. Ibland när man fördjupar sig i ett ärende och ser vad som behöver göras kan det vara så att även Miljöpartiet kan få rätt, till exempel i att det behöver göras miljökonsekvensbeskrivningar.

Samrådet efter sommaren ser vi fram emot. Jag vill påpeka att jag inte tror att det hittills är något ärende som så många engagerat sig i. Det var 20 000 namnunderskrifter, så det är många som är intresserade. Vad jag vet har det nu också bildats en speciell förening, och det är ju för att man vill bevara själva skogen.

I svaret på interpellationen står det väldigt tydligt hur fokus på befintlig infrastruktur kan förtydligas. Att vi använder befintlig infrastruktur när vi bygger stad är någonting som vi i Miljöpartiet tycker om. Skyfallsplanen har kommit till under resans gång. Det är ett resultat av ett arbete där vi har noterat att klimatet förändras. Miljöförvaltningen har tagit fram en skyfallsplan. Den måste naturligtvis prövas. Den som bor nära området kanske redan har noterat att skidbacken, som är så populär, är en avfallstipp för byggavfall och att den har läckt. När Indianparken skulle renoveras visade det sig att jorden behövde bytas, då den var giftig. Det här är någonting som har kommit till, och det måste undersökas. Och det är det ju det som stadsplanearbete innebär: att undersöka, lyssna, vara lyhörd och ta del av synpunkter.

Jag tycker att vi kan vara nöjda med förslaget. Jag hoppas på att vi kan sluta politisera byggandet och i stället titta på vad det är som behöver förtydligas.

Anförande nr 8

M a d s L u n d g a a r d (SD): Tack, Ewa Larsson, och tack för svaret, Joakim Larsson! Jag ser fram emot att vi så småningom ska diskutera ärendet.

Ewa Larsson från Miljöpartiet talar om befintlig infrastruktur. Den befintliga infrastruktur som finns mellan Hammarbyhöjden och Hammarby fabriksväg är en cykelväg. Det behövs ju en bilväg där.

§ 3 Nr 2018:19 av Emilia Bjuggren (S) till borgarrådet Karin Ernlund (C) om idrottsytor i samband med exploatering

Anförande nr 9

Borgarrådet N a d d e b o (C): Jag ber att få hänvisa till det skriftliga svaret.

Anförande nr 10

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Den som har läst den här interpellationen kan tycka att det är väldigt mycket ordmärkeri. Formuleringen ”som regel kunna täckas” ska väl vara likvärdig med att det är självklart att idrottsmark som tas i anspråk vid bostadsbyggande eller exploatering ska ersättas? Det är bara det att om det är någonting som är väldigt viktigt i en kommunal budget är det exakta formuleringar. Det vi tyvärr har sett historiskt är att ”bör”, ”i regel” och alla de typerna av uttryck betyder att det finns undantag från reglerna.

När det gäller just exploatering på idrottsmark har vi tyvärr genom historien alltför många gånger sett att idrottsmark försvunnit till förmån för annan exploatering. Tyvärr ser vi det även nu i exemplet med Högdalens bollplan, där det byggs. Idrottsmark tas i anspråk, men det finns inga planer på att ersätta den idrottsmarken.

När man läser interpellationen kan det som sagt verka som ordklyveri, men i praktiken är det en väldigt viktig fråga. Jag är djupt oroad över att man i den budget som nu styr staden har mjukat upp just de här orden. Från att idrottsmark som tas i anspråk ska ersättas är det nu upp till tolkning och förhandling om huruvida det ska ske. I ett läge där vi vet att väldigt många av våra idrottsanläggningar är i stort behov av underhåll blir det här såklart extra oroväckande. Därför menar jag nog att vi inte riktigt har fått svar på frågan. I interpellationssvaret pratas det om hur viktigt detta är. Jag delar den åsikten. Men ingenting sägs om att man faktiskt har ändrat på skrivningen i budgeten.

Anförande nr 11

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Jag har varit idrottsborgarråd i åtta dagar. Trots min korta tid på posten kan jag konstatera att det inte finns några som helst minskningar i ambitionerna när det gäller ersättningsinvesteringar i idrottsanläggningar.

Tillgången till idrottsanläggningar är grundläggande för att föreningslivet och Stockholmsidrotten ska kunna fungera. Vi har i dag brist på alla typer av idrottsanläggningar, och många av våra anläggningar är i dåligt skick. Den här situationen beror på många års felprioriteringar. Jag tänker inte skylla på endast Emilia Bjuggren, utan vi har nog också en del i detta. Det har begåtts många fel under de år som gått. Men vi i det grönblå samarbetet har som sagt inte någon annan ambition eller åsikt än den tidigare majoriteten när det gäller att ersätta idrottsmark och idrottsanläggningar som försvinner när vi behöver bygga staden tätare.

I interpellationen ställs frågan om det trots den anläggningsbrist som vi har finns något tillfälle då det här inte skulle vara aktuellt. Nej, det här kommer alltid att vara aktuellt när man ianspråktager idrottsytor. Det finns alltså ingenting sådant. Jag tycker, precis som Emilia, att den här frågan är mycket viktig, så jag tänker inte stå och ha någon

töntig märka-ord-debatt. Men det har skett en förändring i budgettexten i och med formuleringen ”som regel kunna täckas”. Jag vill väl säga att regler ska följas. Det är väl bra att det inte är någon minskning i ambitionen.

En sak har Emilia rätt i, och det är att det har skett förändringar i tolkningarna av SKL:s riktlinjer för hur ersättningsinvesteringarna ska finansieras. De ändringarna skedde för ungefär två tre år sedan, kan man säga, och har skett stegvis. Det är alltså något som Emilia har varit med om. Förändringen i tolkningen av hur man ska finansiera de här ersättningsytorna har redan skett. Det är inte en förändring som har kommit till stånd på grund av den nya majoriteten, utan förändringen av hur ersättningsinvesteringarna ska finansieras har pågått under två tre års tid. Det handlar inte om en förändring av en skrivning i budgeten.

När vi jobbar med vår stadsbyggnadspolitik är det otroligt viktigt att vi också ser till att vi säkerställer att vi inte förlorar opinionen kring hur viktigt det är att vi bygger en tät stad. Frågan kring idrottsersättningsinvesteringarna är otroligt viktigt för att vi ska få fortsätta att bygga en stad tät.

Anförande nr 12

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Nu säger idrottsborgarrådet att det inte ska ske några förändringar, utan att reglerna ska följas. Då är den fråga som fortfarande hänger i luften: Varför gäller då inte det till exempel för Högdalens bollplan? Vi ser ju nu exempel på att man exploaterar utan ersättning. Frågan blir hängande i luften: Hur blir det med framtida investeringar? Om man vid samma tid säger att regeln ska gälla och i praktiken redan har brutit mot den, vad är det som säger att vi inte kommer att få se det här gång på gång under mandatperioden?

Anförande nr 13

Borgarrådet N a d d e b o (C): Den grönbå majoriteten kommer att investera 1,8 miljarder kronor i Stockholms idrottsanläggningar under de kommande fyra åren. Vår ambition är givetvis att ersättningsinvesteringarna inte ska belasta investeringsbudgeten.

När det gäller just Högdalen är det fråga om en exploatering som eventuellt inte ens kommer att bli av. Vi kommer eventuellt att nyttja en grusplan. För en ersättningsinvestering i en konstgräsplan i Högdalen finns det troligtvis inte några pengar att ta. Men eftersom det finns ett så enormt stort behov av att få till den viktiga satsningen på en konstgräsplan i Högdalen har vi lyft in de kostnaderna i vår idrottsinvestering i fastighetsnämndens investeringsbudget. Vi har gjort det bara för att säkerställa att den här konstgräsplanen blir av. Detta sätter fingret på problematiken. Om det på ett ställe kommer att försvinna en grusplan, som inte alls kan ha lika mycket verksamhet som en konstgräsplan, ska vi då säga att det här projektet ska klara av att finansiera ersättningsinvesteringen? Det är detta som gör de här frågorna komplexa. Det tog mig en lång stund innan jag kunde förstå hur de här sakerna skulle kunna hänga ihop när jag försökte sätta mig in i interpellationen.

Självklart ska vi se till att de exploateringar som vi gör ska kunna bära de kostnader som finns för att ersätta ianspråktaga idrottsytor. När det gäller just Högdalen är det

så att den exploatering som eventuellt kommer att ske i Rågsved inte kommer att klara av att finansiera ersättningsinvesteringen. Men där har vi tagit ansvar för någonting som beslutades innan vi satt vid makten. Jag vill dock inte politisera den här frågan. Konstgräsplanen behövs i Högdalen. Vi avsätter pengar för den i vår investeringsbudget, så att vi kan leverera den till stockholmarna, för de har stort behov av den.

Anförande nr 14

A l e x a n d e r L i n d h o l m (S): Det här verkar försiktigt positivt. Man har från den grönbå majoriteten varit ute och pratat om att Högdalen ska få sin konstgräsplan 2023. Betyder det du säger nu, Jonas Naddebo, att man kommer att få den 2019, som det var planerat, eller åtminstone 2020?

När du säger att projektet i Rågsved inte bär kostnaderna för konstgräsplanen i Högdalen kan det mycket väl vara sant, men principen har aldrig förut varit att det projekt som man exploaterar ska bära kostnaderna för ersättningsinvesteringen. Det är ju en särskild rad i budgeten. Jag vet att ni i er budget har lagt 30 miljoner på ersättningsinvesteringar. Men ni har bara tecknat in 15,8 miljoner för ersättningsinvesteringar i verksamhetsplanen, så det finns medel här för att finansiera en konstgräsplan i Högdalen.

Det känns lite grann som att det tidigare i debatten har förekommit svepskäl för att inte satsa på förorten, men nu känns det som att vi får ganska positiva besked. Jag skulle bara vilja få bekräftat när den här fotbollsplanen kommer att komma till Högdalen.

Anförande nr 15

Borgarrådet N a d d e b o (C): Då ska jag utifrån min kompetens efter åtta dagar på posten försöka bringa den klarhet jag kan i frågan för Alexander Lindholm, som säkerligen är mycket mer inläst på de exakta siffrorna än vad jag är. Det jag försökte beskriva var den förändrade bedömningen gällande SKL:s riktlinjer för hur ersättningsinvesteringar ska finansieras. Det har funnits en historisk tradition av att byta en grusplan mot en konstgräsplan på så sätt att de pengarna ska komma direkt in i den investeringen. Sedan två tre år tillbaka – då satt Socialdemokraterna vid makten för idrotten – gör man en strängare bedömning, det vill säga att en grusplan ska ersättas med en annan grusplan. Men det är väl så att vi inte har behov av fler grusplaner att spela fotboll på – vi behöver såklart konstgräs. Det är den här förskjutningen som har gjorts.

När det gäller vilka datum eller årtal som man ska slänga sig med i den här debatten tycker jag att vi behöver fokusera på att det viktiga är att vi skjuter till de resurser som behövs. Förra veckan kunde vi berätta om de 100 miljoner som vi har lagt på att förbättra underhållet av våra idrottsanläggningar, som är i otroligt dåligt skick. Jag vill inte kasta den debatten på Socialdemokraterna, utan det här är en felaktig prioritering som vi har haft under många år men som vi har ambitionen att göra någonting åt. Jag kan inte svara exakt när den här bollplanen med konstgräs kommer att komma till i Högdalen, men det blir tyvärr under den senare tiden, inte den tidigare.

Anförande nr 16

A l e x a n d e r L i n d h o l m (S): Det var mindre glädjande att höra att det är den senare tiden, 2023, som fortfarande är aktuell. Men då undrar jag: Ni har lagt 30 miljoner i budgeten för ersättningsinvesteringar. Om ni bara tecknar in hälften, vad ska ni använda de andra 15 miljonerna till? Det är inte så att vi har någon sorts överskott på idrottsanläggningar i Stockholm. Men vi ska låta 15 miljoner i ersättningsinvesteringar brinna inne. Det här känns mycket konstigt, och jag hoppas att vi kan återkomma till frågan fler gånger. Nu vet jag att idrottsborgarrådet inte kan begära ordet fler gånger, så jag förväntar mig inget svar. Men jag hoppas att den här frågan kommer upp, och jag hoppas att ni tänker om och tar tag i frågan om en konstgräsplan i Högdalen. Det är någonting som verkligen behövs.

Vi vet hur svårt Högdalens AIS har det att rekrytera barn och unga till att spela fotboll på den grusplan som finns där. Det här är ett område som verkligen skulle behöva en konstgräsplan. Nu när det byggs en arbetsplats på en fotbollsplan i Rågsved finns det ett jätteläge att kompensera området genom att bygga en konstgräsplan i Högdalen. Jag tror inte att det här behöver vara någon stor ideologisk fråga, utan det är bara att göra det.

§ 4 Nr 2019:1 av Jan Valeskog (S) till borgarrådet Larsson om riskerna för BlåGrönt stopp av 800–1 000 bostäder i Spångadalen

Anförande nr 17

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 18

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande och fullmäktige! Om jag i viss mån är orolig för Hammarbyskogen är jag betydligt oroligare för den här frågan. När vi antog översiktsplanen rådde stor enighet om att vi ska stärka de så kallade strategiska sambanden mellan tio områden i staden där resurssvaga respektive resursstarka stadsdelar finns. Nu handlar det om området Spångadalen. Det finns i praktiken en väldig social och fysisk barriär mellan Tensta-Rinkeby å ena sidan och Bromsten å andra sidan. I översiktsplanen har man sagt att man ska bygga bort den.

När det här kom upp i höstas gällde det mellan 1 500 och 1 700 lägenheter, en ny skola för 900 elever, idrottshallar, ett regionalt cykelstråk, fyra nya parker och tre gator som skulle koppla samman befintliga gator mellan stadsdelarna. Vi blev väldigt förvånade när de blågröna sa nej till mycket av detta. Minst 800 bostäder stoppades. Ni ville hitta en annan lokalisering, sa ni i beslutet. Den socialt och även fysiskt mycket viktiga vägenslutningen sa ni nej till, trots att den är en förutsättning för att på ett enkelt sätt kunna ta sig mellan stadsdelarna och få tillgång till bland annat kollektivtrafik och service.

Jag skulle vilja höra var de här ungefär 800 bostäderna ska placeras. Det var ett utpekad hus som skulle bli högre, men det kan knappast lösa detta. Det finns kanske andra byggnader som ska upp i höjden – vad vet jag? Jag undrar även hur det ska kunna ske utan att någon av de omfattande gröna ytor som finns i området används – gröna ytor som skulle kompenseras på annan plats. Den kanske viktigaste frågan är om ni är låsta till att enbart låta den här vägen, som ni har beskrivit det, få gå längs den befintliga Ulvsundavägen. Det är knappast något som påtagligt ökar kommunikationen. Det kommer verkligen inte att bidra till att den fysiska barriären mellan Bromsten och Rinkeby-Tensta rivs. Det är den andra frågan: Hur ska vi få en fungerande kommunikation mellan de här områdena?

Om man inte hittar ett nytt läge för 800 bostäder finns det uppenbarligen inte heller någon ekonomi i hela projektet. Vi förlorar också vad jag förstår underlaget för eleverna till den skola som är planerad. Sammantaget: Hur ska vi kunna binda samman de här områdena på ett sätt som också gör det enkelt och attraktivt att röra sig mellan områdena? Det frågar man sig. Och var ska de här 800 bostäderna byggas? Jag är tacksam även här om vi kan få någon typ av svar, för det beslut som togs väckte väldigt många frågetecken.

Anförande nr 19

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! På ett sätt är det tråkigt att Jan Valeskog hela tiden går omkring och oroar sig och har ont i magen över stadsutvecklingen. Särskilt orolig blir han över att han inte ska få bygga en väg genom

en skog, i det här fallet Rissneskogen, och att han dessutom inte får bygga så mycket just i den här skogsdungen. Då blir han extra orolig.

Det stämmer att man behöver bygga bort barriärer. Det är en förutsättning, tror jag, för att nå möjlighet till social integration och se till att människor rör sig mellan våra olika stadsdelar. Det tror jag är jättebra, och jag välkomnar fler sådana förslag.

Men i det här fallet var det just Rissneskogen som jag tror skapade oreda för Valeskog. Från vår sida såg vi inte möjligheten att bebygga just den delen. Detta är också något som har oroat många boende i området. Vad vårt beslut handlade om var att se till att försöka kompensera för detta faktum när man inte gör en vanlig väg genom Rissneskogen utan i stället åker runt och ser till att det går att ta sig genom skogen med cykel och gång på ett bättre sätt.

Det här beslutet kommer att innebära att vi får tillbaka ärendet med en ökad exploatering i andra delar av programmet. Jag vet inte vad vitsen är med program för Socialdemokraterna om man konstant bara ser till kvantitet, aldrig till kvalitet, och aldrig lyssnar in de synpunkter som kommer. Vad är då vitsen med dialogen under stadsplaneringen med dem som berörs, med dem som ska bo där och med dem som ska ta del av stadsutvecklingen?

Jag tycker att det är lite märkligt. Det finns ett totalt ointresse från Socialdemokraterna och Jan Valeskog vad gäller hänsyn till omgivningen. Det handlar om att bebygga de här stadsdelarna på ett sätt som gör att man får ett tillägg till stadsutvecklingen, så att man både får ta de sociala hänsynen och får möjligheter att koppla samman stadsdelar men också ta hänsyn till det som redan finns där. Jag vet inte varför just Rissneskogen är så spännande för Jan Valeskog att exploatera.

Anförande nr 20

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Enligt översiktsplanen behöver det i de här områdena vidtas åtgärder som gör att man kan kommunicera mellan områdena direkt. Ett av huvudproblemen är som sagt att det finns en fysisk barriär. Jag kan nöja mig med att citera vad Moderaterna själva skrev tidigare i en reservation till översiktsplanen: ”Att knyta samman stadsdelar med varandra måste vara ett av de viktigaste målen med stadsutvecklingen och bostadsbyggandet. Barriärer mellan stadsdelar kan bestå av både vägar, järnvägar och grönområden. Vad som kan se grönt och trivsamt ut på en karta kan i verkligheten skapa barriärer och otrygghet. Att bygga i vissa delar av ett grönområde kan i vissa fall göra att stadsdelar binds samman och att människor till fots eller cykel kan röra sig emellan utan att känna otrygghet.”

En av frågorna gäller de gator som beskrevs. Man skulle binda ihop detta för att inte minst underlätta för cykel och gång. Detta har ni inte med på samma sätt. Men en lika stor fråga, eller egentligen en större fråga, är var de här 800 bostäderna ska placeras. Borgarrådet måste väl ändå hålla med om att man måste ha en viss volym på antalet bostäder om man ska göra en sådan här satsning. Om man plockar bort 800 bostäder och säger ”någon annanstans” är det klart att det är bra om man talar om var de 800 bostäderna ska finnas någonstans. Jag kunde i alla fall inte utläsa det av ert beslut, men vi kanske kan få klarhet i det nu. Vi har sett detta i många av era beslut: Ni säger ”någon annanstans” utan att peka ut var. Jag räknade upp en massa områden med flera

hundra bostäder som ni helt har stoppat. I några fall säger ni att man får bygga någon annanstans. Men det har inte så stor trovärdighet.

800 är inget litet antal. Var ska de placeras? De behövs för att få ekonomi i detta och för att man ska kunna motivera den här skolan, som är så pass viktig. Det är fråga om en skola mellan två områden, där barn och elever med olika bakgrund kan gå. Detta har ett väldigt stort värde. Rycker man undan stora delar av underlaget är det naturligtvis ett problem. När det gäller översiktsplanens inriktning på att bygga bort barriärer är inte intresset så stort, kan jag konstatera. Men borgarrådet kan väl åtminstone säga hur man ska få plats med de här bostäderna och var ska de ligga?

Anförande nr 21

Borgarrådet **Larsson (M)**: Nu ser jag väldigt mycket fram emot att få se vad stadsbyggnadskontoret återkommer med i den här frågan efter det beslut som vi fattade. Naturligtvis arbetar man på kontoret med den utökade exploateringen i andra delar av planen. Vi kanske inte löser det här i dag under interpellationsdebatten.

Jag begriper faktiskt inte varför Jan Valeskog absolut måste ha en genomfartsgata och en bussgata just genom Rissneskogen. När vi har suttit och gått igenom det här inom den grönbå majoriteten har vi sett att det finns möjligheter att lägga detta på andra sidan Rissneskogen, närmast Ulvsundavägen. Jag förstår inte varför det här prompt måste gå genom Rissneskogen och innebära ett ganska stort angrepp på skogen. Men det står naturligtvis Socialdemokraterna fritt att vilja hugga ned träden där. Vi tänker oss att de här 800 bostäderna ska kompenseras, och vi hoppas att vi får fram ärendet snabbt. Tänk, Jan Valeskog, om det innehåller ännu fler än 800 bostäder! Vem vet?

Anförande nr 22

Borgarrådet **Valeskog (S)**: Detta gäller ju ett antal områden, som jag sa tidigare, tio strategiska samband som är otroligt viktiga. Vi har Mälaräng och Spångadalen, som är högaktuella och där de här barriärerna finns. Det är otroligt viktigt med kommunikationen. Det ska vara enkelt att förflytta sig mellan områdena för att det ska bli verklig integration värd namnet också ur ett stadsbyggnadsperspektiv. Om man då drar vägen längs Ulvsundavägen blir det ju inte någon genväg precis.

Nu får borgarrådet Joakim Larsson och jag stå här och gissa, men jag tycker ändå att man har ett ansvar när man tar ett så pass stort steg att man stryker 800–1 000 bostäder i ett projekt och säger ”någon annanstans”. Man måste kunna ha en uppfattning om huruvida det ens är realistiskt. Åtminstone hittills verkar det inte finnas några exempel på att det är realistiskt, utan det är stor risk att hela projektet blir en halvmesyr.

Vi får anledning att återkomma till detta. Jag ska uttrycka mig positivt. Det är viktigt att vi i fortsättningen, när vi ska jobba enligt översiktsplanen med de här tio olika områdena, verkligen tänker på förtätning på ett bra sätt och tänker på att kommunikationen också ska kunna fungera, så att man får människor att röra sig över de här områdena med olika social status. I det här fallet, Spångadalen, ska vi också få en skola mitt emellan områdena med ett elevunderlag som måste bli tillräckligt. Jag hoppas verkligen att de kommande projekten, som vi ska jobba med de närmaste åren,

tas på stort allvar och att man ser både de fysiska barriärer och de sociala barriärer som finns. Vi kan faktiskt åstadkomma en hel del stadsbyggnadspolitik i detta avseende.

Anförande nr 23

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Jan Valeskog! Vi har ingen annan uppfattning. Vi behöver bygga samman stadsdelar. Vi behöver få bort fysiska barriärer av olika slag. Det är naturligt. Det är så man måste försöka se till att hantera de enklaver av stadsdelar som på olika sätt hamnat i skymundan. Det är viktigt att man kan ta sig mellan stadsdelarna. Det är viktigt för dem som bor där och för dem som besöker områdena. Jag tycker att det är jättebra att vi har fått på plats en bro från Rinkeby allé över till Ursvik. Det ger möjlighet för dem som flyttar in i Sundbyberg att ta sig upp mot tunnelbanan och vice versa ned till Tvärbanan och andra förbindelser. Det är viktigt att vi bygger på detta sätt. Men det innebär ju inte att man bara ska dundra in i Rissneskogen och göra precis det som togs fram i planen och som mig veterligen Jan Valeskog inte hade majoritet för. Man ska ha klart för sig att man för att komma någonstans i stadsutvecklingen också måste kunna räkna till 51. Det kunde inte Jan Valeskog i det här ärendet.

§ 6 2019:8 av Torun Boucher (V) till borgarrådet Jonas Naddebo (C) om trygghetsarbetet på biblioteken

Anförande nr 24

Borgarrådet N a d d e b o (C): Jag ber att få hänvisa till det skriftliga svaret.

Anförande nr 25

T o r u n B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag får tacka kulturborgarrådet så mycket för svaret på min interpellation. I svaret säger kulturborgarrådet att målet med den så kallade omställningsprocess som stadens bibliotek just nu genomgår är kvalitetsutveckling. Jag saknar ett förslag på hur den kvalitetsutvecklingen ska gå till, en större konkretisering. Staden har ett helt program för kvalitetsutveckling. I en av underrubrikerna står det ”Dialog med medarbetare”. Jag saknar den dialogen.

Och borde vi egentligen inte först ha tillsatt en utredning inför en så här stor omstrukturering? Borde vi inte ha undersökt hur det kommer sig att biblioteken slog rekord förra året? Vad var framgångskonceptet för den uppnådda tryggheten i Bredäng? Hur har det gått i Östberga sedan de fick ett allaktivitetshus med bibliotek? En ordentlig utredning och sedan en handlingsplan i dialog med personalen hade behövts. Vad kan vi bygga vidare på? Vad kan vi förbättra? Vad kan vi göra om? Vilken ny kravprofil ska vi ha? Kulturborgarrådet lyfter fram budgethål som uppstod förra mandatperioden och som då täpptes till med tillfälliga pengar. Jag förstår det. Men nu har ni tagit bort de pengarna, och det enda resultat vi ser så här långt är hålen, Jonas Naddebo.

I ditt svar talar du också om en omarbetad kravprofil, om att utveckla biblioteken och så vidare, men det enda som händer just nu är att upprörd personal ser sina kollegor försvinna. Det är en bakvänd ordning. Det är bra att ni har visioner och att ni har mål, som att stadens bibliotek ska vara trygga och inbjudande för alla. Men var är satsningarna för att uppnå den målbilden? Jag hoppas innerligen att vi snart får se inte bara visioner utan även reella satsningar på biblioteken, så att vi verkligen får den här kvalitetsutvecklingen i stället för den verksamhetsavveckling vi ser just nu.

Anförande nr 26

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Tack, Torun! Din interpellation fokuserade på trygghetsarbetet. I ditt anförande valde du ett bredare angreppssätt, men jag tänkte ändå uppehålla mig vid att fokusera på trygghetsarbetet.

När vi pratar om stadens bibliotek är vår ambition från den grönbå majoriteten att våra bibliotek ska vara trygga, rofyllda och inbjudande miljöer, oavsett var i staden man är. Trygghetsfrågan var ju en fråga även under er tid, när ni arbetade, och det är ett ständigt pågående arbete som Stockholms stadsbibliotek behöver bedriva på våra 40 olika biblioteksenheter. Vi är jättetydliga med att tryggheten på biblioteken är högt prioriterad. Vi har, precis som ni, avsatt resurser i budgeten. Jag vet att du kommer att säga att det inte är en satsning, eftersom vi sänkte skatten, men jag säger ändå att vi

har öronmärkt 8 miljoner i budgeten för att fokusera på trygghet och öppettider på våra bibliotek i ytterstaden. Det är en politisk prioritering.

Att som Torun ställa omorganisationen i motsatsställning till trygghetsarbete är ingen framkomlig väg för mig. Trygghetsarbetet måste fortsätta i lika hög takt, trots att vi behöver genomföra den nödvändiga omställningsprocess som vi gör i hela kulturförvaltningen men också på våra bibliotek.

Det finns många metoder och strategier för att kunna jobba framgångsrikt med trygghetsarbete. Förvaltningen jobbar med ett högt tryck från oss politiker på att försöka skapa ökad trygghet. Det kan handla om att vi jobbar med enkla saker som att vi klär våra medarbetare i profilkläder, så att det ska vara lätt att se vilka det är som jobbar på biblioteken; det stärker känslan av trygghet i biblioteksrummet.

Vi fortsätter likt ni som utbildare. Ni utbildade också bibliotekspersonalen i bemötande. Vi fortsätter den satsningen. Vi tror att det är viktigt att de som kommer till våra bibliotek bemöts på ett positivt sätt. Har man fått ett positivt bemötande inledningsvis kan man sedan ha ett enklare sätt att korrigera. Vi jobbar också med att utveckla informationssystemet för arbetsmiljö, så att vi snabbt kan fånga upp de otrygga händelserna och kartlägga risken i arbetsmiljön för att öka tryggheten.

Det finns alltså många olika saker som vi jobbar med. Det kan vi göra samtidigt som vi jobbar med omorganiseringen på våra bibliotek och den omställningsprocess som vi är inne i.

Anförande nr 27

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Fru ordförande! Man får känslan av att Alliansen jobbar med utveckling genom avveckling.

Folkbiblioteken är en av få tillgängliga allmänna platser där personal finns på plats. Det går att komma in utan tidsbokning och ställa frågor till en levande människa. Alla är välkomna. Det kan man läsa i en skrivelse från 172 – om jag räknade rätt – medarbetare på i princip samtliga bibliotek i Stockholm.

Biblioteken är platser där människor kan vara ensamma tillsammans. De är centrala i den demokratiska infrastrukturen för att hålla ihop den här staden. Men de är faktiskt också en framgångssaga. Antalet aktiva låntagare har ökat med 17 procent sedan 2012. Egengenererade intäkter har gått från 9 till 33 miljoner. Lånen har blivit 6 procent fler. Driftskostnaden per invånare ökade förra mandatperioden med 3 procent. Det är för övrigt en kraftig inbromsning jämfört med den tidigare alliansperioden. Antalet publika aktivitetstillfällen – författarkvällar och sådana saker – ökade med 38 procent från 2012 till 2018. I det läget väljer man alltså att dra ned.

Då tycker jag att man ska fundera över det trygghetsbegrepp som Torun lyfter fram i sin interpellation. Hur blir det i den personalgrupp där så många reagerar över den politik som förs? Skapar inte det en oro? Det är den ena frågan.

Det finns ju goda exempel på hur man klarade oron i Bredäng. Den andra frågan är: Vore det inte rimligt att också de blågröna tog lärdom av dem och satsade på

personalen och på den framgångssaga som biblioteken är i stället för att dra ned? Måste man alltid dra ned för att göra verksamheten mer kostnadseffektiv?

Anförande nr 28

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Ordförande, åhörare och fullmäktige! Jag tänkte fortsätta lite på den tråd som Anders var inne på mot slutet, det vill säga biblioteket i Bredäng. Ett av mina bästa besök under förra mandatperioden var när jag träffade bibliotekarierna i Bredäng för att prata om det arbete som de gjorde och som resulterade i att unga killar gick från att stöka på biblioteken till att låna böcker att läsa. Helt plötsligt var nästan de som lånade mest böcker på Bredängs bibliotek killar i tonåren. Det är ett fantastiskt arbete. Bibliotekariernas recept var att de hade tid att möta sina besökare. De lade tid på de här unga killarna som kom in på biblioteken, och de skapade verksamhet som intresserade dem. Detta resulterade i att man fick jättebra kontakt med de här personerna och att de började låna fler böcker. Det blev väldigt tryggt på biblioteken.

Rimligtvis, Jonas Naddebo, måste även du vara orolig för vad nedskärningarna kommer att göra med den här typen av verksamhet. Det är 40 tjänster som ska dras in. Vi har alla fått det här brevet från bibliotekarierna, där man skriver att långsiktiga konsekvenser av detta är att man riskerar att endast nå ut till en snävare krets av redan resursstarka personer. Man är uppriktigt orolig för att man inte kommer att kunna fortsätta att nå de personer som man har lyckats nå nu när man haft möjlighet och för att det här särskilt kommer att drabba barn och ungdomar.

Du har sagt och skrivit att du tar det här på allvar, och jag hoppas att du gör det på det sättet att ni faktiskt får tillbaka från detta, för det kommer inte att funka. Det är bra med bemötandeutbildningar, men väldigt stressad personal som inte känner att de hinner göra sitt jobb kommer inte heller att kunna ägna sig åt bemötandefrågor. Det är bland annat det som det här brevet tar upp. Man är orolig för att man inte ska ha samma möjlighet att möta besökare, vägleda besökare och hinna prata med de här tonårskillarna, som förut stökade på biblioteken men som nu börjat låna böcker för att man skapade en relation till personalen i och med att personalen hade tid. 40 indragna tjänster innebär inte att man skapar mer tid för bibliotekarierna. Det innebär inte att man ger dem förutsättningar att öka tryggheten på biblioteken. Jag tycker att det är väldigt synd att det arbete som väldigt många av de här bibliotekarierna har lagt ned sin själ i, brinner för, kämpar för och tycker är roligt nu ska hotas för att ni väljer att inte lägga resurserna där. Jag tycker att det är väldigt sorgligt.

Anförande nr 29

T o r u n B o u c h e r (V): Jag vill börja med att säga att jag tror att jag inledde mitt anförande genom att svara på mycket av det som står i ditt interpellationssvar, Jonas Naddebo. Men det kan också vara så att jag ser en tydligare koppling mellan bemanning och trygghet. För mig hänger de två sakerna ihop. Jag har också förstått att framgången i till exempel Bredängs bibliotek i hög grad byggde på ökad bemanning. På vilket praktiskt sätt är tryggheten på biblioteken säkrad nu när bemanningen i stället sjunker?

Den ”nödvändiga” omställningsprocessen känns i detta sammanhang kontraproduktiv för tryggheten. Varför har vi ens den här omställningsprocessen? Har vi år av misslyckanden och vikande besökssiffror bakom oss? Nej, vi har varje år haft ökade besökssiffror och ökad utlåning enligt statistiken. Var finns den utredning som jag vill ha och som ligger till grund för den här ”nödvändiga” omställningsprocessen?

I svaret säger du att du vill ta ansvar för en stabil ekonomi. Men ni har ju försämrat ekonomin radikalt genom skattesänkningar och besparingar. Det du då tvingas göra är att ställa om för att klara skattesänkningen. Ja, det är ju ett faktum. Med ett lite starkare ekonomiskt utgångsläge borde det ha varit lättare att komma till rätta med de strukturella problem du själv nämner i svaret men inte redogör för. Att öka mängden publikt arbete för personalen, det vill säga att personalen i större utsträckning arbetar i det öppna biblioteksrummet och tillsammans med besökarna, är exakt det som är målsättningen i den nu gällande biblioteksplanen. Det var därför vi ökade bemanningen förra mandatperioden, inte krympte den. Vi behöver, för trygghetens skull, mer tillgänglig personal, inte mindre.

All erfarenhet jag själv har av lyckosamt utvecklingsarbete med personal är dessutom att det sker *med* personalen, inte i konflikt med den. Just nu protesterar personalen och är upprörd. Ni verkar göra det här över huvudet på personalen. Det tror jag är en dålig strategi. Det kan vara roligt att vara handlingskraftig, men det kan vara smartare och mer långsiktigt hållbart att inte gå fram som en bulldozer. Jag undrar: Varför så snabbt, och på vilket sätt gynnar detta tryggheten?

Anförande nr 30

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Eftersom ordföranden har låtit den här debatten svälla betydligt utöver det som står i fokus i interpellationen tar jag mig friheten att prata om det som jag blir apostroferad om här i talarstolen från Anders, Anna och Torun.

Det som bibliotekarierna och personalen på biblioteken skriver läser jag noggrant. Personalen beskriver att man under många års tid har haft en situation där personalen inte har sett speciellt mycket av de så kallade satsningarna på bibliotek och personalfrågor. Däremot har man hört från politikerna att de har satsat. Men de resurser som har skjutits till har inte lett till ökade satsningar som personalen har känt av. Det är detta som egentligen är grundroten till att vi behöver göra den här omställningen. Förvaltningen har under många års tid förtydligt att vi har en kostnadsutveckling för lokaler och lönekostnader som gör att det är en ohållbar situation.

Jag har tagit ansvar för att ändra den här utvecklingen från den tid jag kom in. Jag ser att det finns mycket som går att göra när det gäller omställningen, bland annat vad gäller att organisera biblioteken effektivare kopplat till stadsdelarnas indelning. Där ser vi att vi kan göra mycket. Jag besökte biblioteket i Hässelby gård, där man har bibliotek, medborgarkontor och kulturskola i samma lokaler. Det är ett supertydligt sätt att organisera verksamheterna effektivare. Stadsdelen bidrar med medborgarkontoret, och vi har kulturskola och bibliotek. Jag tror att det finns många fler sådana sätt som vi skulle kunna använda för att effektivisera verksamheten.

När det gäller att vi har genomfört detta så drastiskt tycker jag att ett ansvarsfullt sätt att göra sådana här omorganisationer är att försöka få så många frivilliga som möjligt till avgångarna men också att göra det snabbt, så att personalen inte ska behöva befinna sig i detta långa tillstånd av oro. Jag är också orolig. Det är också viktigt att man gör det här tillsammans med facket, nu när man går in i de fackliga förhandlingarna för att jobba med det. Det är ett ansvarsfullt sätt att göra detta. Vad gäller det anställningsstopp som just nu råder på biblioteken är inte tanken att detta ska finnas långsiktigt när vi sätter igång den nya organisationen. Jag tror att det finns mycket att göra kring de här omorganiseringarna för att skapa en modernare organisation som på ett effektivare sätt möter våra medborgare som behöver våra bibliotekstjänster.

Anförande nr 31

T o r u n B o u c h e r (V): Återigen – i svaret skriver du faktiskt olika saker som jag reflekterar över. Jag går alltså inte utanför interpellationssvaret; jag vill bara understryka detta. Du skriver i svaret att du har en vision där organisationsstrukturerna inbjuder medarbetarna till delaktighet, så jag vill kunna diskutera detta. Låt då medarbetarna vara delaktiga i att ta fram denna organisationsstruktur, är mitt svar. Det är sannolikt ogörligt med det sparbetning som ni har lagt fram i och med den skattesänkning ni har genomdrivit, som har drabbat just kulturen så hårt. Det hade, tycker jag, varit bättre att börja med att involvera medarbetarna och inte inleda mandatperioden med APT-möten där medarbetarna erbjuds avgångsvederlag. Det är ett hårt sätt att bete sig, tycker jag.

Jag ska också tala om Internationella biblioteket, eftersom du gör det i ditt svar. Flytten av Internationella biblioteket, som du nämner, framstår som ytterligare ett framhastat och av ekonomiska skäl påskyndat beslut. Vänsterpartiet lade med stöd av Feministiskt initiativ fram ett förslag om återremiss därför att underlaget till beslutet var så tunt och det fanns så många obesvarade frågor – inte minst hur Kungliga biblioteket, som är statens representant i samarbetet kring Internationella biblioteket, ser på flytten.

Erik Fichtelius presenterade den 7 mars ett förslag till nationell biblioteksstrategi. Där framhålls vikten av att stärka biblioteken för nationella minoriteter och att samordna den nationella medieförsörjningen för personer med annat modersmål än svenska. Hur, om alls, samspelar flytten och halveringen av Internationella biblioteket med denna strategi? Det är en relevant fråga, tycker jag, så här på romernas internationella dag.

Så en sista positiv kommentar. Du vill stärka samverkan mellan biblioteken och stadsdelarna. När borgarna vann valet 2006 avskaffades stadsdelarnas biblioteksråd, som då fanns för att göra just detta. Det är helt sant att vi inte återinförde dem förra mandatperioden, men det skulle du faktiskt kunna göra; det är ett tips.

Anförande nr 32

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): I mitt tidigare inlägg ställde jag frågan om man måste dra ned på verksamheten. Jag kan konstatera att Jonas Naddebo går upp och berättar att det under lång tid har funnits för lite pengar, och slutsatsen blir att man ska ha ännu mindre. Jag kan tycka att det är en väldigt konstig logik.

Sedan skulle jag, och det var egentligen därför jag begärde ordet, vilja citera brevet från medarbetarna på biblioteken igen: I höst kommer vi till exempel att ge upp den tidigare ambitionen att nå ut till alla i årskurs 4, och nästa vår är det förskoleklasserna som inte kommer att få någon inbjudan att besöka sitt lokala bibliotek.

Om vi inte skapar känslan av att det är allas bibliotek, vilket man gör i förskolan och i årskurs 4, kommer också tryggheten på biblioteken att minska. Detta är en oerhört viktig del i det långsiktiga trygghetsarbetet. Därför är det oroväckande att neddragningarna faktiskt leder till detta.

Anförande nr 33

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag saknar faktiskt, Jonas, en högre grad av ansvarstagande i denna debatt. Du säger att du lyssnar och att du läser mycket noga, och jag tror dig – det förutsätter jag att du gör. Men ditt svar blir ändå att satsningarna inte har varit tillräckliga under många år. Må så vara att det hade kunnat göras mer under många år, men varför gör ni mindre nu? Varför är ert svar på att det inte har satsats tillräckligt mycket att satsa ännu mindre? Det är ett helt obegripligt svar.

Konsekvenserna framgår tydligt i brevet från bibliotekarierna. Jag tycker också att detta är en fråga om trygghet. Som jag sa i mitt tidigare inlägg: Att ha tid att möta barn och unga är att skapa förutsättningar för bättre trygghet på biblioteken. Det de skriver är väldigt tydligt. Det blir inga besök för årskurs 4. Man kommer inte att ha tillgång till sitt lokala bibliotek genom förskolan och skolan på samma sätt som tidigare.

Jag tycker faktiskt att du viftar bort den här kritiken på ett tråkigt sätt. Tidigare har du lyft att detta är en oro som vi i oppositionen sprider, men det är inte vi som har fått väldigt många bibliotekarier att skriva det här brevet. Jag skulle önska att du bemötte detta på ett annat sätt än genom att säga: Ni hade inte gjort tillräckligt mycket, och nu gör vi mindre. Du säger också att detta inte skulle spela någon roll för tryggheten på biblioteken, men det kommer det att göra.

Anförande nr 34

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Det finns många delar i detta som jag kan försöka bemöta. Det handlar om att oppositionen väljer att bidra till den oro som Anna lyfte i det senaste inlägget. Ett tag var det så att de 24,7 miljonerna plus kostnadsökningarna, vilket blir ungefär 45 miljoner, skulle tas först från kulturskolan, sedan från biblioteken och därefter från våra museiverksamheter. Så lät det från oppositionen när vi diskuterade detta kopplat till budgeten. Detta tycker jag var ett olyckligt sätt att beskriva det.

Om lösningen hade varit att bara pytsa in lite pengar, som man gjorde förra mandatperioden, borde ni, Anders, ha tagit tag i strukturproblemen under er tid. Ni borde också ha tagit till er det som förvaltningen har skrivit om den ohållbara utvecklingen. Ni hade pengarna, och ni hörde och kunde läsa vad förvaltningen sa. Ändå valde ni att inte ta tag i de långsiktiga strukturella utmaningarna.

Jag har sagt att jag inte tänker gå i polemik med personalen, men det är klart att jag måste reagera på det som personalen skriver. Jag ska inte recensera dem, men i ett av

sina brev använder de ett retoriskt grepp och frågar vad det är som ska försvinna. Är det detta eller detta av de olika delarna? Jag förstår att man skriver på det sättet i den retorik man använder i sitt brev. Men exakt vad som ska ske i verksamheten är det inte någon som vet i talande stund.

Vår ambition är att vi ska betala mindre för till exempel lokaler. Vi behöver effektivisera lokalutnyttjandet; det har jag till och med fått godkänt av Olle Burell från Socialdemokraterna. Vi måste använda våra lokaler effektivare och betala mindre för skalet och mer för verksamheten. Ambitionen är densamma här: Vi ska se till att vi får mer verksamhet för de resurser vi satsar.

Det ni från den andra majoriteten gjorde när ni försökte pytsa in några miljoner för de kostnadsökningar som förvaltningen sa var långsiktigt ohållbara var att förvägra förvaltningen att vidta de åtgärder som de såg var nödvändiga för att klara kulturen långsiktigt i Stockholm. Det får som sagt efterverkningar nu.

När det gäller Internationella biblioteket finns det såklart underhandskontakter med Kungliga biblioteket, som ställer sig positiva till denna förändring för att ge nytt liv åt Internationella biblioteket och samtidigt betala mindre för lokalerna för att kunna fokusera på verksamhet, ökat programutbud och fler barn- och ungdomsinsatser på Internationella biblioteket.

Jag skulle kunna tala mycket mer om de trygghetsinsatser vi ska fortsätta med i verksamheten, men jag stannar där.

*§ 10 Frågestund**Fråga nr 1. Jobbtorg Unga*

Anförande nr 35

Salar Rashid (S): Grattis, Fredrik Lindstål, till uppdraget som vikarierande arbetsmarknadsborgarråd!

Konjunkturläget och den aktiva arbetsmarknadspolitiken har de senaste fyra åren bidragit till att arbetslösheten har minskat. Framför allt har ungdomsarbetslösheten minskat med 34 procent mellan september 2014 och september 2018. I Rinkeby-Kista och Skärholmen har ungdomsarbetslösheten nästan halverats. Detta visar att så länge politiken visar vilja och riktning kommer andra viktiga samhällsaktörer att rätta sig därefter.

Tyvärr har det nu i medierna och under våra besök ute i verksamheterna framförts en stor oro från personalens sida för hur dessa besparingar på 20 miljoner kommer att slå mot Jobbtorg Unga och verksamheten för unga. Min första fråga blir därför om borgarrådet anser att det verkligen är rätt politisk prioritering att spara 20 miljoner kronor på Jobbtorg, där bland annat Jobbtorg Unga ingår, när dessa verksamheter har till uppgift att nå de personer som befinner sig allra längst bort från studier och arbete.

Anförande nr 36

Borgarrådet Lindstål (C): Ordförande! Tack, Salar, för en viktig fråga! Jag ser fram emot att svara på både den och andra frågor under det kommande året.

Du lyfter en viktig fråga: jobbtorgens vara och framtid. Självklart är detta en prioriterad verksamhet som gör mycket för staden. Stockholm går bra, och många i Stockholm har jobb. Men det finns också de som står utanför arbetsmarknaden, och där kommer jobbtorgen in. Detta är alltså ett prioriterat område, och de målgrupper vi riktar oss till med jobbtorgen kommer vi absolut att fortsätta arbeta med.

Jag vill också tydliggöra att de sparkrav som Salar nämner är kraftigt överdrivna. Men det stämmer bra att det pågår en effektivisering inom arbetsmarknadsförvaltningen. Uppfattningen är att detta inte kommer att påverka verksamheten.

Anförande nr 37

Salar Rashid (S): Jag får tacka för svaret, även om jag faktiskt tycker att borgarrådet inte har svarat på frågan. Vi har fått dessa uppgifter från förvaltningen, så det är inte alls några överdrivna siffror. Jag kan inte annat än konstatera att borgarrådet tycker att det är rimligt att man skär ned med 20 miljoner på insatser som skulle kunna möjliggöra för fler att komma ut i studier och arbete, endast för att finansiera marginella skattesänkningar som inte kommer att ge några större jobbdynamiska effekter, som man hävdar.

Vi ser redan nu att Jobbtorg Unga Globen kommer att tvingas dela lokaler med helt skilda, målgruppsanpassade verksamheter, där unga aspiranter och exkriminella

kommer att sitta och vänta och mötas i samma reception och väntrum och där tillgängligheten försämras avsevärt. Vi kan även konstatera att ni i ett läge där staden har möjlighet att få ut fler människor i studier och arbete tyvärr just nu väljer passivitet, nedskärningar, privatisering och skattesänkningar.

Min andra fråga blir således om borgarrådet tror att dessa 20 miljoner kronor i nedskärningar på Jobbtorg, som bidragit till anställningsstopp, avskaffande av 90-dagarsgarantin och färre sommarjobb, kommer att leda till att fler unga kommer ut i arbete.

Anförande nr 38

Borgarrådet L i n d s t å l (C): Tack för att du tog upp det viktiga arbete som sker i Globen! Vi kommer tyvärr oundvikligen att behöva flytta från den lokal där vi är i dag. Förvaltningen har gjort en väldigt grundlig genomlysning av området och landat i en lokal som ligger ett par hundra meter därifrån. Den ligger i direkt närhet till kommunikationer med fyra tunnelbanestationer nära; den närmaste är Blåsut.

Den verksamhet som kommer att bedrivas kommer att rikta sig till målgrupperna för jobbtorget. För att få vara med i verksamheten krävs att man har lagt sin eventuella kriminalitet bakom sig. Man måste vara drogfri, och man måste ha en verklig vilja att förändras och vara en del av programmet och verksamheten. Jag förstår att Salar tar upp oron för att verksamheten delas med vad han beskriver som kriminella, men jag känner mig trygg med förvaltningens slutsats att det är verksamheter som kan samverka. Jag kan också försäkra att man kommer att ha separata lokaler för verksamheten.

Anförande nr 39

S a l a r R a s h i d (S): Vi ser även andra farhågor. Hela konceptet kring Jobbtorg Unga kommer att gå förlorat i och med dessa sammanslagningar av verksamheter. Jag tycker att det finns fler farhågor som man hade kunnat bemöta.

Jag tycker att skiljelinjen mellan majoritetens och vår arbetsmarknadspolitik tydliggjordes när budgeten antogs och även nu, efter de svar vi har fått här. Ni väljer tyvärr passivitet, skattesänkningar och nedskärningar framför att bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik. Det är inte bara tråkigt utan även väldigt dåligt för Stockholm och alla de arbetssökande unga som drömmer om att kunna komma ut i egen försörjning.

Min sista fråga blir således om borgarrådet tror att man kommer att nå de uppsatta målen, framför allt gällande det kommunala aktivitetsansvaret, nu när man har gått fram med 20 miljoner i nedskärningar på Jobbtorg och det råder anställningsstopp inom förvaltningen. Ni hade väl som mål att fler unga skulle kunna komma ut i studier och arbete?

Anförande nr 40

Borgarrådet L i n d s t å l (C): Tack för tydliggörandet! Jag tycker att det är bra att Salar ställer frågan. Vi misslyckades under den tidigare perioden att närma oss näringslivet i dessa frågor. Nu tar vi krafttag för att tillsammans aktivt arbeta med

matchningen, för att få fram fler jobb, fler mötesplatser och ett bättre nätverk så att detta ska kunna hända. Vi jobbar vidare med yrkesutbildningen för att den ska vara relevant och snabb och tillgodose de behov som finns i dag på arbetsmarknaden. Jag känner mig trygg med att vi kommer att uppnå målen och får därmed tacka för frågan.

Fråga nr 2. Hur ställer sig borgarrådet till inställda renoveringar inom allmännyttan?

Anförande nr 41

A r v a n d M i r s a f i a n (V): Ordförande! Hyresgäster i Rågsved har i dagarna fått veta att Stockholmshem med undantag av akuta åtgärder har fryst underhållet i fastigheterna tills det blir klart hur det blir med lägenheterna efter ombildningsprocesserna. Hyresgäster säger nu att de är oroliga för att efterlängttade renoveringar av bland annat fönster och balkongdörrar och behövlig tilläggsisolering av väggar kommer att stoppas. Bostadsbolaget har också bekräftat att vissa planerade åtgärder kommer att få vänta på grund av dessa processer.

Att i detta läge, när ingen vet om det över huvud taget blir några ombildningar i de aktuella fastigheterna, stoppa underhållet är orimligt gentemot alla de hyresgäster som sett fram emot dem. Min fråga till dig är om renoveringar stoppats även i de andra bolagen på grund av ombildningsprocesserna. Jag undrar också vad du har för åsikt om de stoppade renoveringarna i fastigheter i Rågsved som ägs av Stockholmshem.

Anförande nr 42

Borgarrådet W e d i n (M): Tack för frågan! I 11 av stadens 132 stadsdelar finns alltså bostäder som kan komma att ombildas, om en majoritet av de boende skulle välja att gå vidare med en sådan process. Akuta upprustningar och underhåll kommer givetvis att fortsätta att ske, men större renoveringar kan komma att pausas under en kort och tidsbegränsad period.

För att inte långsiktigt påverka bostadsbolagets underhållsplanering ger vi denna gång möjligheten att inleda en ombildningsprocess inom en särskild tidsram. Den period som vi har beslutat om sträcker sig fram till den 31 december i år. Att inte starta underhållsprojekt under 2019 är nödvändigt eftersom detta skulle kunna fördröja och försvåra processen i händelse av en intresseanmälan om ombildning.

Efter den 31 december 2019 händer något av följande i de fastigheter som berörs. Om ingen intresseanmälan om ombildning inkommit återupptas det större underhållsprojektet ifall ett sådant är på gång. Om en godkänd intresseanmälan om ombildning har inkommit pausas underhållsplaneringen i avvaktan på ett beslut av bostadsrättsföreningens köpestämma om ombildning kommer att ske. Beslutet fattas alltså för en kort period just för att det inte under hela mandatperioden ska råda en osäkerhet kring detta. Detta är jag mån om att påpeka.

Detta handlar i grunden om att vi inte ska investera hundratals miljoner av skattebetalarnas pengar i fastigheter som kan komma att ombildas. Det är alltså ansvarsfullt att förfara på detta sätt.

Anförande nr 43

A r v a n d M i r s a f i a n (V): Ordförande! Tack, Dennis, för svaret! Vi vet att den första delen av ombildningsprocessen, som du nämnde, kommer att börja nu i maj. Det står i de direktiv som ni nyligen klubbade att processerna sedan är öppna ända fram till årsskiftet, som du sa. De föreningar som därefter erbjuds att ombilda har tre månader på sig att tacka ja eller nej, med möjlighet till ytterligare tre månaders betänketid. Som du hör kan dessa processer sammanlagt pågå under en ganska lång tid innan vi ens vet om ombildningar kommer att ske eller inte.

Tycker du att det i detta läge är rimligt att de hyresgäster som har väntat på dessa renoveringar ska behöva vänta ännu längre?

Anförande nr 44

Borgarrådet W e d i n (M): Tack för frågan! Nej, jag vill inte att någon ska behöva vänta på en renovering. Jag säger ju också att akuta upprustningar och underhåll, som byte av fönster eller liknande, givetvis fortsatt ska göras – det är inget snack om det. Om det däremot rör sig om miljonrenoveringar, som att byta alla fönster eller byta tak, handlar det om i storleksordningen 100 miljoner som vi slänger in i en fastighet som skulle kunna ombildas.

För att undvika att detta ska vara ett orosmoment under hela mandatperioden har vi fattat beslut om att ge denna möjlighet inom en tidsram. Det innebär att vi inte får en otydlighet under lång tid utan att det på sin höjd kan bli så att större renoveringsprojekt pausas under några månaders tid.

Anförande nr 45

A r v a n d M i r s a f i a n (V): När man bor i en allmännyttig hyresrätt har man rätt till renoveringar med jämna mellanrum. Det ska inte vara onödiga renoveringar som är dåliga för klimatet eller bara handlar om lägenhetens utseende utan röra sig om rimligt underhåll så att hyrarna trivs i sina lägenheter.

Våra bostadsbolag är som ni vet mycket populära hyresvärdar. Det rör sig om ett förtroendekapital som allmännyttan har byggt upp år efter år genom att ha en bra relation och god kommunikation med hyresgästerna. Det är svårt att tro att de aktuella hyresgästerna i Rågsved kommer att ha samma förtroende för Stockholmshem och den styrande majoriteten om man tar beslut över deras huvuden.

Hur ställer du dig till detta? Tror inte du att detta kommer att påverka deras åsikt om och inställning till exempelvis allmännyttan och Stockholmshem?

Anförande nr 46

Borgarrådet W e d i n (M): Jag delar Arvand Mirsafians engagemang för vår allmännytta. Vi ska givetvis gå vidare med renoveringar i de allmännyttiga bostäder där det behövs. Vi ger tydligt besked om att den akuta renoveringen givetvis fortsatt ska pågå, utan dröjsmål kopplat till ombildningsprocesser. Däremot görs nu under en period en paus för miljonrenoveringar för att undvika annan kritik som ofta kommer från vänstersidan i samband med ombildningar, nämligen att vi skulle skänka bort stora skattepengar till andra. För att undvika att investera hundratals miljoner av

skattebetalarnas pengar i fastigheter som kan komma att ombildas måste vi göra detta, men vi gör det under en tydlig tidsperiod och inom ett fönster. Sedan finns det inte längre något hinder.

Fråga nr 3. Underhållsplanen för stadens idrottshallar

Anförande nr 47

P e t e r W a l l m a r k (SD): Fru ordförande och borgarrådet! Vad vi förstår av ditt resonemang anser stödpartierna tillsammans med Socialdemokraterna att behovet av underhåll av våra idrottsanläggningar uppkom under den senaste mandatperioden. Vår uppfattning är att behovet av underhåll och avkrävande av politiskt ansvarstagande uppkommit under flera mandatperioder. Vi uppfattar alltså att ansvaret i denna fråga faller tungt även på er.

Min fråga till dig handlar därför om att fastighetskontoret aviserat ett akut behov av 250 miljoner till våra idrottsanläggningar. Jag vill fråga varifrån dessa pengar ska tas och när det ska ske.

Anförande nr 48

Borgarrådet W e d i n (M): Tack så mycket för frågan! Jag får börja med att precisera. Som ny ansvarig för en politisk fråga kommer man in i det som är mest akut. För min del var det att stänga Zinkensdamms ishall akut för att taket riskerade att rasa ned. Det skapar en frustration hos mig att det är uppenbart att man inte tagit ansvar för underhållet. Jag tyckte att det var anmärkningsvärt att den tidigare majoriteten inte gjort det. Men jag vill verkligen betona att det när det gäller underhållet av våra idrottsanläggningar är politiska beslut långt tillbaka i tiden som innebär att vi sitter i denna soppa. Det är bara att konstatera.

Vi gör nu vad vi kan för att reda ut detta. Det kräver resurser, men det kräver också ändrade arbetssätt och ett viktigt arbete på fastighetskontoret. Mot bakgrund av att vi har en tuffare situation än beräknat har vi skjtit till 100 miljoner extra till renovering och underhåll av Stockholms idrottshallar i närtid. Jag vill betona att det är 100 miljoner kronor mer än man lade på underhåll förra året, så det är en substantiell ökning. Detta gör vi för att stockholmarna ska kunna lita på att stadens idrottsanläggningar är säkra och tillgängliga och har en hög standard.

Fastighetsnämnden fick tydlig kritik från stadsrevisionen för att man medvetet hållit nere underhållskostnaderna för att klara budgeten. Vi ser alltså att det finns problem med de prioriteringar som gjordes tidigare, men detta är också ett resultat av beslut som fattats sedan lång tid tillbaka. Nu gör vi vad vi kan för att vidta åtgärder för att säkra våra idrottshallar och få ordning på fastighetsnämndens ekonomi.

Anförande nr 49

P e t e r W a l l m a r k (SD): Tack för svaret! Ni satsar alltså 100 miljoner – det är 250 miljoner som behövs i ett akut skede. Jag sitter också i fastighetsnämnden och ser fastighetskontorets siffror. Detta är bara att skrapa på ytan. Den totala kostnaden är betydligt högre, och jag tror att det är dags att börja visa stockholmarna hur illa det

står till med stadens hela fastighetsbestånd. Vi talar ofta om att vi i dag kanske skulle stänga några av dessa idrottshallar av säkerhetsskäl. Eriksdalsbadet och Gubbängshallen håller på att rasa in. Vi måste vara tydliga med att 100 miljoner möjligtvis räcker till lite färg. Vi måste ta ett betydligt större ansvar för alla idrottshallar och för stadens hela fastighetsbestånd.

Vi har talat om 250 miljoner, och nu skrapar vi på ytan med 100 miljoner. Vad gör vi med resterande kostnader?

Anförande nr 50

Borgarrådet **W e d i n** (M): Jag tror att man får särskilja när det gäller definitionen av vad som är akut. De 250 miljoner som nämns kommer inte att göra att det inte längre finns något problem. I fastighetsnämndens verksamhetsplan var vi brutalt ärliga med var vi ser ett tydligt behov när det gäller våra anläggningar. Vi preciserade att det handlar om 250 miljoner för att få till stånd de nödvändiga åtgärderna och att vi inte har alla de pengarna. Därutöver är detta något som vi löpande följer.

Jag vill betona att en del av dessa 100 miljoner när det gäller Eriksdalsbadet går till exempelvis vattenrening. Det är akuta åtgärder för att kunna hålla dessa anläggningar öppna.

Anförande nr 51

P e t e r W a l l m a r k (SD): När det gäller Eriksdalshallen vet du lika väl som jag att det nog är sprinklersystemet som är den stora kostnaden. De har i dag dispens för att kunna använda den anläggningen. Det är bara en av hallarna. Jag såg i en tidningsartikel att du själv räknade upp en väldigt omfattande åtgärdslista och en rad hallar som det behöver göras något åt akut.

Jag återkommer dock till att vi måste börja titta på hela stadens fastighetsbestånd. Detta är en del av det beståndet. När ska vi ta upp dessa siffror och visa för stockholmarna hur illa det egentligen är? Underhållet har varit eftersatt i decennier, under olika majoriteter. Är detta något du tänker ta upp och visa för stockholmarna och framför allt för oss som sitter här?

Anförande nr 52

Borgarrådet **W e d i n** (M): Jag tycker att transparens är viktigt. Det är därför vår verksamhetsplan i fastighetsnämnden nu är så tydlig. Det är egentligen den som ligger bakom att vi nu har denna diskussion. Det finns ett så pass tydligt behov när det gäller idrottsanläggningarna. Därför tredubblar vi nu också tidigare års budgetvolym – för att tillgodose det mest akuta behovet. Det handlar om akuta renoweringar. Underhållsåtgärderna behövs framför allt för att klara myndighetskravet och säkerheten, och det är därför det har varit viktigt för oss att lägga in dessa pengar.

Jag håller med om kritiken gällande det övriga beståndet. Vi har exempelvis under den tidigare majoriteten haft fördyringar på 2 miljarder kronor – man har inte hållit i projekten. Att reda ut detta är också ett viktigt arbete som just nu pågår på fastighetsnämnden och fastighetskontoret. Det finns alltså mycket för oss att ta tag i,

och vi är ärliga när det gäller utmaningarna. Detta är till viss del en resursfråga, men det handlar också om arbetssättet framöver.

Fråga nr 4. Hur ska staden förebygga mäns våld mot kvinnor?

Anförande nr 53

M a r i a J a n s s o n (FI): Nyligen kom siffror som visar en uppåtgående trend för de fall av mäns våld som leder till att kvinnor dör. Detta är en minst sagt obehaglig utveckling. Våld mot kvinnor är en fråga som påverkar kvinnor i alla delar av deras liv. Det kringskär kvinnors handlingsutrymme och autonomi och förändrar kvinnors villkor, både privat och på arbetsmarknaden och även i politiken. Därmed är kvinnors rätt att inte bli utsatta för våld också en demokratifråga.

Staden har ett ansvar att skydda kvinnor som blir utsatta och att förebygga mäns våld. I detta arbete finns en lång tradition av samarbete med civilsamhället, framför allt med kvinnoorganisationer, både jourer och andra organisationer. Nu har majoriteten skurit ned på anslagen till kvinnoorganisationer, och min fråga är därför: Hur ska vi motverka mäns våld mot kvinnor?

Anförande nr 54

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Fru ordförande! Tack för frågan! Staden har ganska mycket resurser för åtgärder av dels skyddskaraktär, dels förebyggande karaktär och kompetenskaraktär. Vi har våra relationsvåldscentrum, vi har Kruton specifikt för hedersrelaterad problematik, vi har Origo och vi har Kriscentrum för kvinnor och barn. Vi har också ett program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck som vi jobbar utifrån och som togs fram under den föregående majoriteten. Nu har revisionen haft en hel del synpunkter på uppföljningen av det programmet, så kommunstyrelsen ska ta fram en plan för hur den ska gå till.

När det gäller de förebyggande insatserna är MVP ett viktigt redskap i skolorna. Det var bland annat ni som tog initiativ till det. Jag har själv jobbat med det programmet på en skola. Det handlar om att jobba med bland annat maskulinitetsnormer och andra normer med koppling till våld.

Det kommer under 2019 att göras flera omfattande utbildningsinsatser. Bland annat har Karolinska institutet tagit fram en utbildning på tre högskolepoäng som kommer att ges till 12 000 medarbetare. Den ges vid några tillfällen under året och handlar bland annat om att öka möjligheterna att både ge stöd och identifiera våldsutsatta och våldsutövare.

Det kommer att genomföras en del kampanjer som framför allt inriktas mot att göra fler icke-våldsutsatta till mer aktiva åskådare. Det kommer också att tas fram särskilt material riktat till unga, bland annat bildbaserat material.

Anförande nr 55

M a r i a J a n s s o n (FI): Tack för svaret! Alla dessa insatser är jättebra, och vi i FI tycker att det är fantastiskt att man gör dem. Men problemet kvarstår. Vi vet från

forskning att kvinnor som blir utsatta för våld genomgår olika typer av normaliseringsprocesser, vilket gör att de ofta tror att våldet är deras eget fel och inte förstår att det är ett problem.

Jag träffade i förra veckan en kvinna från en organisation som fått pengar från staden. Hon berättade för mig att det, när de i den uppsökande verksamhet de bedriver träffar kvinnor, ofta behövs flera samtal och ett ganska stort och långsiktigt förtroende för att kvinnorna ska förstå att något är fel. Detta är kvinnor som löper direkt risk att bli utsatta för ett våld som gör att de faktiskt avlider. De söker inte upp socialtjänsten, och de går inte i skolan.

Det finns jättemycket bra verksamhet man kan bedriva, men för att klara av den direkt förebyggande verksamhet som riktas till dessa kvinnor måste dessa organisationer ha pengar.

Anförande nr 56

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Därför har Stockholm också fortsatt att bevilja stora medel till de organisationer som finns på detta område. Du skulle nästan behöva specificera vilka organisationer det är som enligt din uppfattning har fått neddragna bidrag. Det är nämligen motsvarande summor som beviljats i år som tidigare. Jag vet alltså inte riktigt vad jag ska svara.

Anförande nr 57

M a r i a J a n s s o n (FI): Ni har dragit ned stödet till de organisationer som vi gav stöd till förra mandatperioden med 2,6 miljoner. Av dessa har 200 000 avsatts för en utredning och för samordning, men 2,4 miljoner är direkta nedskärningar av stödet till organisationerna. Man kan säga att 2,4 miljoner är småpengar för staden, men det är extremt viktiga pengar för dessa kvinnoorganisationer och helt avgörande för de kvinnor som drabbas av våldet och behöver denna verksamhet. Man kan tycka att detta är småfjuttigt att prata om, men för organisationer som drivs på ideell basis är det extremt mycket pengar. Därför kan jag tycka att det kanske var lite snålt av er att dra ned på detta.

Vi satsade mycket på dessa frågor förra mandatperioden, och ambitionsnivån måste höjas, inte sänkas. Därför tycker jag att det är otroligt trist att ni valde att göra denna nedskärning.

Anförande nr 58

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Den totala summa som betalas ut till föreningar är i och för sig utökad, och de föreningar som inte fick bidrag beviljade är huvudsakligen sådana som inte har kunnat lämna in tillfredsställande redovisningar eller annat. Men pengarna har då omfördelats till andra föreningar, så att det skulle ha gjorts någon besparing känner jag inte till. Jag noterade också att du inte kunde exemplifiera vilka föreningar det skulle handla om. Om jag fick veta det skulle jag kunna förklara varje enskilt beslut.

Fråga nr 5. Hyreshöjning Södergården

Anförande nr 59

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Fru ordförande! Södergården är en hemgård på Södermalm – en plats för ett antal föreningar. Hade jag haft tid skulle jag ha räknat upp alla saker de gör en vanlig dag. Det är allt från bridge till hbtq-häng för unga från hela stan, och en hel del annat. Det är hur som helst en verksamhet som kommer att få höjd hyra med 500 000. De har 5 miljoner i omsättning och får knappt 3 miljoner från staden. En komplicerande faktor i detta fall är att de flesta som utnyttjar verksamheten får föreningstaxa, och även om verksamheten ökar oerhört mycket – vilket Södergårdens verksamhet har gjort – är det svårt att öka intäkterna.

Med anledning av detta vill jag fråga fastighetsborgarrådet hur han ser på hyreshöjningen, vad man kan göra och om han ser några andra möjligheter, om det inte går att justera hyran.

Anförande nr 60

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag delar definitivt bilden av att Södergården har väldigt bra verksamhet. Det är dessutom ett gammalt hus, som också påpekas. Men i fastighetsnämnden och fastighetskontoret måste varje enskild bedömning göras i det svåra arbetet med att hitta rätta hyra för verksamheterna. Det finns en princip och ett pågående arbete som man har haft även under tidigare majoriteter, nämligen att försöka hitta en nivå som överensstämmer med kostnaderna.

Södergårdens nya hyresavtal gäller, om de skriver på det, från oktober i år till oktober 2022. Om de accepterar hyran får de självklart vara kvar i fastigheten. Anledningen till hyreshöjningen är att förvaltningen försöker få täckning för sina kostnader. Det är relevant att man gör detta brett, på alla områden, eftersom man, som tidigare påpekats, har ekonomiska problem på fastighetsnämndens område. Vi talade om att vi inte har pengar till underhåll av idrottsanläggningar, och även annat arbete måste pågå i staden.

Men jag vill också påpeka att detta inte handlar om en marknadsanpassning av hyran fullt ut. Hyran höjs nu från 1 657 kronor till 2 000 kronor per kvadratmeter, så det är egentligen en marginell ökning. Man kan jämföra med de andra kommersiella aktörerna i fastigheten, som betalar mycket mer.

Anförande nr 61

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Marginell ökning – det är långt över 20, närmare 30 procent. Enligt de uppgifter jag fått är ökningen från 1,6 till 2,1. Det är hur som helst över 20 procent.

Det är dessutom så att om man har en NA-grupp där betalar de 75 kronor i timmen. Har man en förening som hyr hela bottenplanet betalar de 200 kronor. Ska man öka intäkterna och delar 500 000 med 200 inser man att det är rätt många timmar man faktiskt måste ta in. Ett problem för denna typ av verksamhet är att det råder en oerhörd diskrepans mellan pris och värde.

Försvinner Södergården kommer det inte att komma något i stället. Både fastighetsborgarrådet och jag inser nog att den demokratiska infrastrukturen då är borta för evigt.

Anförande nr 62

Borgarrådet **W e d i n** (M): Jag kan bara upprepa att vi nu går in i en diskussion om ett nytt hyresavtal, och skulle man acceptera hyran får man givetvis vara kvar. Det handlar inte om att vi skulle vilja att en viktig verksamhet försvinner. Däremot är detta en del av ett större, löpande arbete, som handlar om att hyrorna mer måste anpassas till kostnaderna. Detta är inte egentligen kopplat till vilket politiskt styre som finns.

Jag tackar också för möjligheten att påpeka att det är knepigt med hyresnivåer och att koppla detta till politiken. Det är därför jag har undvikit att tala om detta i medierna, men jag kan konstatera att det i medierna har stått fel om hyran. Att den skulle marknadsanpassas och att det skulle handla om en halv miljon stämmer inte. Hyran höjs nu från 1 657 till 2 000 kronor per kvadratmeter, vilket innebär 339 000 per år. Det är stor skillnad jämfört med vad som har figurerat i medierna.

Anförande nr 63

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Oavsett om det är en marknadsanpassning eller inte måste hyran betalas. Dessutom kan jag konstatera att den grönbå majoriteten har aviserat ett 10 procent lägre föreningsstöd. Jag inser att det inte är fastighetsborgarrådets bord, men jag hoppas att inte också detta drabbar Södergården. Då blir det en dubbelträff i fel riktning.

Anförande nr 64

Borgarrådet **W e d i n** (M): Det är viktigt att betona att de nivåer som nämnts i medierna inte stämmer. Jag poängterar igen att hyran har höjts vid ett antal tidigare tillfällen, oberoende av politisk färg på majoriteten. Det har inte direkt varit någon oskäligen höjning över tid. Detta är som sagt en del av ett löpande arbete för att helt enkelt se över hyresnivåerna. Det är nödvändigt, och det skulle vara oansvarigt att inte bedriva ett sådant löpande arbete. Vi har helt enkelt en ekonomi som måste gå ihop, och vi har också andra viktiga fastigheter och verksamheter som vi behöver ta hand om.

Det blir som sagt ett nytt hyresavtal. Om man accepterar hyran får man självklart vara kvar.

Fråga nr 6. Hur ser kulturborgarrådet på nedskärningarna i personalstyrkan på Stadsmuseet?

Anförande nr 65

S a r a S t e n u d d (V): Fru ordförande och åhörare! I förra veckan kunde vi läsa i bland annat Dagens Nyheter om nedskärningarna av personalstyrkan på Stadsmuseet. Stadsmuseet har ju varit stängt för renovering i fyra år och ska nu ha nyinvigning den 27 april, det vill säga om mindre än tre veckor.

Som vi vet är kulturbudgeten skral detta år. Det har kommit nyhet på nyhet om nedskärningarna på området, och den senaste i raden gäller Stadsmuseet. På Stadsmuseet försvinner nu 14 tjänster, vilket innebär att personalstyrkan minskar med en fjärdedel. Detta bekräftar Ann-Charlotte Backlund, som är chef för stadsmuseiavdelningen, för DN.

Jag undrar hur du som kulturborgarråd ser på nedskärningarna av personalstyrkan vid Stadsmuseet?

Anförande nr 66

Borgarrådet N a d d e b o (C): Tack så mycket, Sara, för frågan! Som vi alla känner till får vi ta del av nyheter i medierna om kulturpolitiken i Stockholms stad, och det är såklart roligt att man uppmärksammar den – det får vi vara glada för. Detta görs mer än på länge.

När det gäller frågan om personalens beskrivning av verkligheten har jag varit tydlig med att jag inte vill gå i klinch med personalen. Jag väljer i stället att inte kommentera de personalärenden som inte är färdigförhandlade ännu. Detta är en fråga för förvaltningen och facket.

När det gäller den omställning av kulturförvaltningens verksamhet som vi genomför just nu står jag såklart bakom den. Detta är ett behov vi har sett under en lång tid. Vi har en kostnadsutveckling som ni i den tidigare majoriteten inte var beredda att hantera eller göra något åt. Det är klart att det kan ses som olyckligt att detta kommer precis i samband med öppningen av Stadsmuseet, men ni valde under er tid vid makten att inte ta hand om de utmaningar man har stått inför i fråga om lokal- och personalkostnader, som har ökat mycket. Att göra detta just nu är nödvändigt, och vi tänker vara ansvarstagande i denna fråga. Eftersom detta gäller hela kulturförvaltningen inkluderas även Stadsmuseet. Detta är mitt enkla svar.

Anförande nr 67

S a r a S t e n u d d (V): Ann-Charlotte Backlund, som alltså är chef för stadsmuseiavdelningen, säger till DN att det inte går att sätta likhetstecken mellan färre människor och mindre kunskap. Samtidigt framgår mycket tydligt att verksamheten kommer att påverkas av den minskade personalstyrkan. Som chef måste man alltid försöka driva verksamheten så gott det går och göra viktiga prioriteringar, så hennes svar är förståeliga. Samtidigt kommer museet inte att kunna arbeta med till exempel samlingar på samma sätt som man har gjort. Så visst påverkar nedskärningarna verksamheten.

Anförande nr 68

Borgarrådet N a d d e b o (C): Den omställning vi genomför i kulturförvaltningen påverkar självklart alla delar av den förvaltningen. Även Stadsmuseet behöver effektivisera sina arbetsätt, sätta fokus på stockholmarna och få ut mesta möjliga av sin museiverksamhet. Att prioritera den publika verksamheten är ett fokus i denna omställning. Det finns i dag många som enbart jobbar med samlingsarbetet. Den

verksamheten måste man ställa om för att kunna medverka mer i den publika verksamheten.

Man gör redan många bra insatser som startade under er tid och handlar om att personal på Stadsmuseet också kan få möjlighet att jobba på till exempel stadsarkivet för att öka kompetensen i de olika arbetsgrupperna, men också för att möjliggöra karriärutveckling och liknande. Men självklart behöver man se över hela arbetssättet, och fokus kommer att vara på det utåtriktade, publika arbetet.

Anförande nr 69

S a r a S t e n u d d (V): När den blågröna majoriteten i höstas presenterade sin budget var det många som reagerade på hur kulturbudgeten såg ut. Den är skral. Men till en början kommunicerade du att det till stor del skulle handla om effektiviseringar av lokaler och kostnaderna för dessa och i princip att detta inte var så mycket att oroa sig för.

Men nu ser vi tydligt att det är personal som ska bort på stadens museer och bibliotek. Du har försvarat denna politik med att man behöver effektivisera och jobba smartare. Men ärligt talat jobbar de allra flesta av stadens verksamheter effektivt och smart redan i dag. Vad som däremot inte känns effektivt och smart är att lägga 100 miljoner kronor på en upprustning av ett av våra populära museer och sedan skära ned personalstyrkan med en fjärdedel.

Anförande nr 70

Borgarrådet N a d d e b o (C): Jag trodde att det fanns partiövergripande överenskommelser om att det var viktigt att renovera Stadsmuseet.

När det gäller den skrala budget du beskriver är det visserligen 24,7 miljoner mindre, men det är också den näst högsta kulturbudgeten i stadens historia. Du får givetvis kalla den skral om du vill, men jag ser att vi har en kostnadsbudget på över 1 miljard. Det ser inte jag som en skral budget.

När det gäller hur man kan jobba effektivare avsätter vi i årets budget 2,3 miljoner för digitaliseringsfrågor för att kunna möta våra besökare och våra intresserade på nya sätt och möta framtidens behov, samtidigt som vi effektiviserar vårt arbete. Vi har flera miljoner bilder, 300 000 föremål och 25 000 konstverk. Det finns väldigt mycket i våra samlingar, och dem kan vi också arbeta mer effektivt med – det vill säga de delar av samlingarna som vi inte tar del av i dag. Här kommer vi att återkomma med fler lösningar.

Fråga nr 7. Gör staden några särskilda insatser för hemlösa kvinnor?

Anförande nr 71

L i n n é a V i n g e (SD): En rapport som gjordes av staden i december förra året visar att antalet hemlösa i Stockholms stad är ganska konstant; det står mer eller mindre stilla. Men den visar också att antalet kvinnliga hemlösa ökar. Kvinnor är inte minst i

detta sammanhang en extra utsatt grupp. Under samma period som hemlösheten ökade bland kvinnor i staden ökade också antalet våldtäkter.

Med anledning av detta skulle jag vilja fråga socialborgarrådet vad ni gör för att bemöta och stötta denna växande grupp.

Anförande nr 72

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Tack för denna viktiga fråga om ett viktigt ämne! Precis som du säger är kvinnor i hemlöshet ofta ännu mer utsatta än män. Generellt riktar sig våra insatser i Stockholm både till kvinnor och till män, men även till par.

Det finns dock några verksamheter och insatser som riktar sig uteslutande till kvinnor, nämligen akutboendet Vilan och stödboendet Syrenen. Detta är också skyddade boenden med hög skyddsklass. Vilan är ett akut- och planeringsboende med 21 platser, som vänder sig till hemlösa kvinnor över 20 år som huvudsakligen har problem som våldsutsatthet, missbruk, psykisk ohälsa och andra svårigheter. Syrenen är inte ett akutboende utan ett stödboende. Det är till för vuxna kvinnor över 18 år som befinner sig i socialt utsatta situationer. Det är också ett skyddat boende med förstärkt skalskydd. Man har även vissa kontroller för dem som vill komma in. Här finns 24 boenderum, även rum med anpassning för personer med funktionsnedsättning.

De största behoven finns förmodligen i det akuta skedet. Sedan kan man gå vidare till andra, mer långvariga boendelösningar. Det handlar framför allt om försöks- och träningslägenheter, men också om programmet Bostad först, som vi bygger ut och som har visat sig vara det som är absolut effektivast för att bekämpa hemlöshet.

Anförande nr 73

L i n n é a V i n g e (SD): Jag tackar för svaret. Om jag har förstått det hela rätt erbjuds man på övriga akutboenden ofta plats i sovsal, men det finns också möjlighet till sovplats i enskilda rum där man kan stänga dörren om sig. Finns det något särskilt system för hur dessa rum fördelas, eller är det principen först till kvarn som gäller? Jag undrar också om det finns planer på att utöka antalet enskilda rum.

Anförande nr 74

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Någon planering av en utökning känner jag inte till. När det gäller fördelningen av platserna i de blandade boendena går det till så att man vid ett visst klockslag – jag tror att det är 22, men det kan vi undersöka mer noggrant – tittar på hur många man har tagit emot, hur många som ska komma och hur många av dem som är kvinnor respektive män. Sedan kan man dela upp lokalerna lite olika beroende på hur många som är kvinnor och män. Den absolut övervägande delen är män, och därför finns det också ett flertal boenden som uteslutande är till för män. Exempelvis H-huset och Årsta är dock blandade.

Anförande nr 75

L i n n é a V i n g e (SD): Något som jag också reagerade på i rapporten är att ensamstående mammor löper en förhöjd risk att hamna i hemlöshet. Forskning visar

att barn som hamnar i en labil boendesituation själva ofta hamnar i en liknande situation när de blir äldre. Detta kan vi såklart inte se i statistiken nu, men om vi inte får bukt med denna utveckling kan man tänka sig att hemlösheten kan bli ett ännu större problem i framtiden. Gör socialtjänsten några särskilda insatser för att möta barn och ensamstående kvinnor som lever under svajiga bostadsförhållanden?

Anförande nr 76

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Vi har också noterat denna bekymmersamma utveckling. När det gäller familjer ska de aldrig över huvud taget vara på de akuta boendena, utan där gör man helt andra insatser. Det kan vara vandrarhemsplats, hotellboende och liknande. Sedan letar man vidare efter en bostad inom till exempel SHIS, det vill säga den bostadssociala resursens boenden.

Vi håller också på att bygga ut med upp till 100 lägenheter för bostadslösa barnfamiljer, där de ensamstående mammorna förstås blir en viktig och prioriterad grupp. Det är inom bostadsförmedlingen som de lägenheterna håller på att tas fram. Det är några exempel som jag hinner med på denna korta tid.

*§ 17 Söderholmen inom Fokus Skärholmen**§ 20 Detaljplan för fastigheten Söderholmen 1 m.fl. i stadsdelen Vårberg*

Anförande nr 77

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Vi har både detaljplan och genomförandebeslut nu, och jag ser fram emot debatten där. Vi kan konstatera att ärendet, i alla fall i dag, rör Fokus Skärholmen, 300 lägenheter. Det är två förskolor. Vi kommer att se till att man bygger på en befintlig skolverksamhet så att det blir plats för 800 elever, eventuellt F-9 med 900 elever. Vi kommer också se till att vi får en nyplacering av idrottsytor.

I ärendet kan vi konstatera att vi har fått följa Fokus Skärholmen på lite närmare håll nu när vi är i majoritet och att det finns en del ekonomiska risker som är viktiga att följa, så även i detta ärende. Det är ett positivt ärende som ger positivt resultat, och så får vi fler bostäder.

Jag yrkar bifall till beslutet vad gäller både genomförandebeslutet och detaljplanen.

Anförande nr 78

S a l a r R a s h i d (S): Fru ordförande! Jag är som sagt vice ordförande i Skärholmens stadsdelsnämnd, och jag kan säga: Som vi har väntat på att dessa planer äntligen ska bli verklighet!

Projektet Söderholmen är ett delprojekt, som Joakim Larsson nämnde, inom Fokus Skärholmen. Det är ett viktigt projekt för stadsdelen Vårberg som visar prov på hur vi i samband med att vi bygger bostäder även bygger in annan viktig samhällsservice.

När vi tog över planerna för exempelvis Skärholmen var ungefär endast 100 lägenheter planerade. Vi i den förra majoriteten lyckades öka detta antal till 6 000 planerade bostäder med utökade möjlighet för bättre samhällsservice, kultur och idrott. Det är just detta arbete som vi nu skördar frukterna av.

Förutom byggnationen av 600 lägenheter planeras också 6 LSS-bostäder och, som Joakim också nämnde, en utbyggnad av befintlig skola med två förskolor, en ny idrottsplan samt ombyggnation och upprustning av gator och parkstråk ned mot Johannesdalsbadet.

Det finns ingenting annat att säga än att detta projekt som sagt är viktigt för Vårbergs utveckling och att vi välkomnar det.

Anförande nr 79

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Vi vill också bifalla dessa två ärenden. Precis som Salar var inne på tycker vi att detta är ett utmärkt exempel på hur man ska jobba, alltså hur man ska ta samlade grepp om områden och gå bort från frimärksplanering och i stället lyfta blicken och bygga stad, inte bara enskilda kåkar.

Jag vill lyfta fram att vi som sagt tycker att detta förslag är bra. Det är bra att Skärholmen tillförs bostadsrätter. Vi vill dock understryka att bristen på hyresrätter är stor i hela stan och att det i detta område, liksom i andra stadsdelar i ytterstaden, finns stora problem med trångboddhet, alltså en avsaknad av större lägenheter som också barnfamiljer med låga inkomster har råd att bo i.

Jag vill också lyfta fram att etappen Skärholmsdalen, där Stockholmshus fanns inplanerade, har utgått. Det är 300 bostadsrätter, och eftersom den etapp som bland annat skulle innehålla Stockholmshus försvinner innebär det att det totala antalet hyresrätter i programområdet minskar. Vi skulle vilja göra ett medskick: Vi vill gärna att man försöker få in Stockholmshus i senare etapper. Detta är ju ett arbete som kommer att pågå i många år framöver, och det kommer många markanvisningar. Vi tror att det är oerhört viktigt att detta bibehålls som ett profilområde för social hållbarhet, och då behöver vi också lägenheter som vanliga stockholmare har råd att betala. Man bör särskilt betänka trångboddheten bland barnfamiljer, inte minst i Skärholmen.

Anförande nr 80

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Jag tar vid där Clara slutade. Fokus Skärholmen är ett profilprojekt för hur man kan använda stadsutveckling för att stärka social hållbarhet. De övergripande målen, att bygga en levande stad där alla kan bo och med blandade upplåtelseformer, har varit ledande genom hela projektet. Därför är det tråkigt att bebyggelsen av Stockholmshusen i Söderholmen nu utgår på grund av dåliga markförhållanden. Detta riskerar att skapa en obalans i planeringen mellan antalet hyresrätter och antalet bostadsrätter.

I Stockholm råder det brist på hyresrätter och bostadsrätter som pensionärer, ensamstående, unga och normalinkomsttagare har råd med. De vanligaste alternativen i dag – bostadsrätt eller dyr nyproduktion – gäller bara för de mest köpstarka grupperna. Det saknas alternativ för normalinkomsttagare, trots den tidigare rödgrönrosa majoritetens höga byggtakt. På väg in i en lågkonjunktur går vi nu alltså in i ett läge där det råder bostadsöverskott och bostadsbrist samtidigt, eftersom många har svårt att efterfråga just dyr nyproduktion av hyresrätter.

Min fråga går till något av borgarråden, om de kan svara på den: När kommer ni att hitta nya platser för de uteblivna hyresrätterna i projektet?

Anförande nr 81

Borgarrådet L a r s s o n (M): Som svar på frågan: Det är viktigt att det byggs alla upplåtelseformer, också i Skärholmen, även om det främst är underskott på bostadsrätter. Den planerade platsen var ju, som du känner till, Maria-Elsa Salvo, inte möjlig att bygga på. Markförhållandena var sådana att kostnaderna drog i väg väldigt, och det var knepigt.

Generellt sett har Fokus Skärholmen haft fokus på att hålla ekonomin i schack, men kanske inte från den förra majoriteten. Om det blir för många röda siffror i ett sådant projekt riskerar hela projektet att falla. Vi har försökt skicka med att man måste se till att man får ekonomi i projekt och har en noggrann uppföljning under hela resans gång.

Nu har vi sett i detta fall att man lyckas med det, och det är positivt. Självklart kommer även hyresrätter att byggas.

Anförande nr 82

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Tack så mycket, Joakim, men min fråga var: *När* har ni hittat nya platser för de uteblivna hyresrätterna i projektet? Jag fick inte riktigt svar på den frågan denna gång. Jag hoppas att du får tillfälle att svara på den senare, kanske när vi kommer till nästa ärende, 28.

Anförande nr 83

O r d f ö r a n d e n : Jag vill återigen påminna om att dessa ärenden sambehandlas. De debatteras nu, och sedan fattar vi separata beslut. Vi kommer alltså inte att ha någon ny debatt med anledning av ärende 28.

Anförande nr 84

S i s s e l a N o r d l i n g B l a n c o (FI): Fru ordförande! Jag vill också yrka bifall. Det är glädjande att se, nu när jag sitter i stadsdelsnämnden i Skärholmen, hur Fokus Skärholmen och Söderholmen håller på att ta form och utvecklas. Vi behöver jobba mer med stadsutvecklingen för social hållbarhet i denna stad.

Jag anser att det är positivt att det blir fler bostadsrätter i Skärholmen. Det är ett tips för det nya styret att ta till sig: Så kan man också uppnå blandade boendeformer, i stället för att sälja ut allmännyttan, som vi också behöver. Jag anser också att det är tråkigt att Stockholmshusen har uteblivit. Jag hoppas att det blir fler tillfällen att rätta till det.

Det är som sagt väldigt tråkigt att vi inte jobbar mer på detta sätt när det kommer till att skapa fler bostäder med olika upplåtelseformer. I nämnden senast hade vi nätverket 127 Tillhör oss, som har skapats mot utförsäljningen av allmännyttan. Det är många människor i Skärholmen som är oroliga över de planerade utförsäljningarna. Ta med det!

Anförande nr 85

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det blir inget stadsbyggnadsärende i denna sal utan att jag tycker att det är jätteroligt att få debattera lite.

Det är alltid lätt att med facit i hand säga: ”Vad himla bra det är nu med Fokus Skärholmen!” eller ”Tänk vad vi gör som minsann inte gjordes tidigare!”. Vi har hela tiden haft en utveckling där marknaden har blivit alltmer aktiv och intresserad av att bygga. Under de år vi jobbade med Skärholmen försökte jag som ordförande för Stockholmshem göra något åt Skärholmsvägen och de garage som står utefter den, på mark där man skulle kunna ha bostäder, men det gick alltså inte.

Efter ett par år ändrades förutsättningarna. Ni hade på sätt och vis tur som hamnade i rätt läge, och det är en tur som jag kan gratulera Stockholm och oss alla till – att vi kunde köra igång med fler bostäder i Skärholmen. Nu är vi tyvärr tillbaka och på väg

mot en mer normal byggkonjunktur, så vi kommer att få bekymmer, som Joakim Larsson antydde. Vi ska naturligtvis inte ge upp, men detta kommer inte att bli problemfritt.

Det är inte så att de ärenden som vi diskuterar nu är utan fläckar heller. Ett bekymmer är att ni i den tidigare majoriteten, med Socialdemokraterna i spetsen, slöt en massa avtal med byggaktörer innan det över huvud taget fanns några detaljplaner. Om man gör detta och detaljplanerna sedan ska diskuteras i stadsbyggnadsnämnden, nämligen hur det egentligen ska byggas, varför och när, blir man ju bunden av avtal som staden slutit på ett sätt som egentligen inte är okej. Man borde naturligtvis jobba precis tvärtom och i största möjliga mån göra som i Hammarby sjöstad på den tiden: att staden har rådighet över marken så till vida att man detaljplanelägger den och sedan säljer eller sätter ut den till tomträtt till olika hyresrättsbyggare, bostadsrättsbyggare eller arbetsplatsbyggare. Det är det arbetssätt som vi egentligen borde ha. Jag säger inte att vi kommer att lyckas fullt ut vi heller, men det är detta som gör att Söderholmen är en knepig del i Fokus Skärholmen.

Bifall ändå till förslaget!

Anförande nr 86

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det är spännande att lyssna på dig, Björn Ljung. Det finns ett känt uttryck, att om man tränar mycket har man också mer tur. Det kanske kan finnas något även i detta tema.

Det som jag reagerade på är tron på att det bara är marknaden som ska lösa bostadsbristen och att det inte spelar roll om staden tar ett helhetsgrepp, går före, visar att det är möjligt och pekar ut vad man vill – helt enkelt tron på politikens kraft att förändra. Jag har denna tro väldigt starkt, men när jag lyssnar på dig låter det som att du lite har tappat den. Då blir min fråga: Kommer detta att prägla bostadspolitikerna nu och hela projektet i Skärholmen – att man bara väntar på marknaden och inte tror att det spelar någon roll vad staden gör och hur staden går före?

Anförande nr 87

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Du var nog bland de sista som jag trodde skulle lyssna så fel och misstolka mig så mycket, Emilia Bjuggren. Det jag sa var att jag själv försökte göra bostäder där det ligger garage efter Hägerstensvägen. Men tillsammans med Ingela Lindh, som var vd för Stockholmshem – er stadsdirektör – kom jag fram till att det inte skulle gå. Då skulle vi utsätta stockholmarna för nedskrivningar av fastigheterna, det vill säga slänga pengar i sjön. Det är inte ansvarig ekonomisk politik, och det vet jag att ni brukar berömma er för.

Sedan håller jag med dig om att om man tränar råkar man ha tur också. Det är en helt riktig beskrivning. Men det är också på det sättet att vi i detta har fått problem med att sluta avtal. Att sälja skinnen innan björnen är skjuten är inte bra.

Anförande nr 88

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi vill ställa oss bakom både ärende 25 och ärende 28. Vi tycker att det är alldeles utmärkt. Att arbeta områdesvis är helt rätt sätt att arbeta med programområden.

Vi kan också ställa oss bakom det som Liberalerna framförde, att principen att planeringen bör föregripa markanvisningen är rätt. Det är så man får till bra stadsplanering.

Vi bifaller ärendena 25 och 28.

§ 18 Överenskommelse om exploatering med försäljning, för bostäder inom fastigheten Årsta 1:1 på Årstafältet med Einar Mattsson Projekt AB och AB Grundstenen 161913

Anförande nr 89

J o h a n N i l s s o n (M): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker bara kort säga några ord om detta ärende, eftersom det är en förändring mot det genomförandebeslut som fullmäktige fattade beslut om 2015.

Genomförandet av projekt Årstafältet kommer att skapa ungefär 6 000 nya bostäder åt Stockholm. Just nu pågår arbetet med den första etappen, som kommunfullmäktige fattade beslut om i november 2015. Den första etappen ska ge omkring 1 000 bostäder.

Detta ärende rör en fastighet inom etapp 1. Initialt var tanken att en annan aktör skulle få exploatera den aktuella ytan, men detta arbete har avbrutits av exploateringskontoret då aktören i fråga inte kunde presentera en samarbetspartner för att få ihop en hållbar finansiering. Nu har exploateringskontoret i stället funnit Einar Mattsson Projekt AB med dess dotterbolag vara en lämplig aktör. Den aktuella tomten beräknas kunna ge 98 stycken nya bostäder.

Preliminär köpeskilling uppgår till 124 miljoner kronor, och bolaget ska följa den tidsplan som ligger inom etapp 1 av Årstafältet, vilket innebär att tomten beräknas kunna börja bebyggas någon gång under nästa vår, alltså våren 2020. I och med att tomten nu säljs kan vi säkerställa att hela etapp 1 inom Årstafältet kan färdigställas i sin helhet och enligt tidsplan.

Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 21 Ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun

Anförande nr 90

Borgarrådet W e d i n (M): I dag finns omkring 160 torgplatser på drygt 50 olika salutorg runt om i staden, och dessa erbjuder medborgare och besökare ett stort utbud av varor som till exempel färsk frukt, grönsaker och blommor. De adderar till statens puls och kan bidra till en mer attraktiv stadsmiljö. Samtidigt är det viktigt att all torghandel bedrivs på ett ordningsamt sätt och att de kommunala ordningsföreskrifterna är tydliga och enkla att följa. Därför behövs konkreta regler kring kreditprövning och F-skatt i stadens torghandelsstadga.

Lite bakgrund: Fastighetsnämnden beslutade i april 2018 att ändra torghandelsstadgan och avgiftsbestämmelserna för torghandel i enlighet med ett förslag från fastighetskontoret. Fastighetsnämnden hälsade att kommunfullmäktige skulle anta förslagen.

Det är viktigt att staden lägger vikt vid åtgärder som kan leda till ökad trygghet och trivsel vad gäller torghandel. Här finns mycket att vidareutveckla avseende såväl utformningen av en enhetlig, städad och snygg torghandel som trygghetsförstärkande åtgärder. Det förslag som lades fram saknade dock ett par väsentliga bestämmelser. Därför beslutade vi i kommunfullmäktige den 1 oktober 2018 att återremittera ärendet till fastighetsnämnden i syfte att införa en ny bestämmelse om kreditprövning och F-skatt i torghandelsstadgan. Det var inte direkt någon brexitomröstning i det brittiska underhuset, utan det var tydligt något som samtliga partier ställde sig bakom. Nu återlevererar vi detta till kommunfullmäktige.

De ändringar i torgstadgan som vi har att besluta om här i dag är väl motiverade och bör leda till en förbättrad relation mellan näringsidkarna och verksamheterna runt om vid Hötorget och till boende i närheten av salutorg i allmänhet. Detta betyder samtidigt att fastighetsnämnden får bättre förutsättningar att bedriva tillsyn och att de administrativa rutinerna förenklas utifrån ett uppdaterat regelverk.

Samtidigt är det viktigt att de samlade regleringarna är tillåtande på så vis att nya företeelser kan implementeras i stadens torgmiljöer. Därför ser vi det som viktigt att under kommande år också se över ordningsföreskrifterna på så vis att även försäljning av beredd mat möjliggörs.

Torghandel är en viktig del av stadens liv, och det är angeläget att detta sköts väl och att staden underlättar småföretagens villkor. De lokala ordningsföreskrifterna är ett centralt verktyg, och likaså är det angeläget att företagarnas kontakt med stadens företrädare, såväl tjänstemän som politiker, förenklas och utvidgas.

Jag yrkar därmed bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 23 Bygg 2 000 modulbostäder till stockholmarna

Anförande nr 91

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Detta var en motion som lämnades in under den förra mandatperioden 2016. Det är minst sagt anmärkningsvärt att motionen inte behandlades under den förra mandatperioden, men det kanske säger en hel del om sprängkraften i denna fråga – hur politiker egentligen prioriterar.

I bostadsbristens Stockholm kan man faktiskt aldrig bortse från att vissa grupper prioriteras före andra. Det vi har sett under många år är att det är våra vuxna barn och våra äldre som drar det kortaste strået.

Jag tycker att det är anmärkningsvärt att det i svaret i motionen förs fram argumentation som att anledningen till att vi inte kan bygga modulhus till andra grupper, till exempel de stockholmarna som bor och betalar skatt här i vår kommun, är att vi inte ska erbjuda stockholmarna några temporära lösningar. Men då måste man ha i åtanke att hela andrahandsmarknaden och hela uppbyggnaden kring studentbostäder är temporära lösningar som ändå löser en bostadssituation för väldigt många människor under en kortare period. Så argumentet att vi inte ska bygga temporära lösningar håller inte riktigt.

Om vi skulle erbjuda denna typ av modulhus även till andra grupper skulle det vara en alldeles utmärkt lösning för människor som kommer till Stockholm till exempel för att studera eller som kommer som projektanställda eller arbetskraftsinvandrare till vår stad. Jag tycker absolut att det finns ett behov av denna typ av boendelösningar för andra grupper, inte bara för nyanlända. Jag tycker därför att Stockholmsmajoriteten bör ta till sig detta och se över möjligheterna att bygga just modulhus även för andra grupper.

Fru ordförande! Jag yrkar helt enkelt på vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 92

U l f W a l t h e r (S): Ordförande! Här föreslår Sverigedemokraterna att det ska byggas 2 000 modulbostäder åt stockholmarna. Men vi låter oss inte luras av denna fräscha idé, för detta handlar egentligen om den orättvisa som Sverigedemokraterna upplever att Stockholm består av, där flyktingarna får och vi stockholmarna förlorar.

Orättvisor finns det gott om i samhället, Martin Westmont och Sverigedemokraterna. Klassklyftor som inte botas genom kommunala skattesänkningar, som gynnar oss rika, vilket ni skriver under på, är exempel på en sådan orättvisa, eller bristen på jämställdhet i samhället, som definitivt inte botas genom att inskränka aborträtten. Det finns orättvisor att ta tag i.

Men, all right, är det rättvisa nu då? Rätten till bostad håller i Stockholms bostadsbrists situation på att bli en orättvisa, men denna orättvisa botas inte genom att vägra människor som flytt undan krig och förföljelse rätt till tak över huvudet. Bristen och orättvisan botas genom att vi bygger mer.

Vi har genom åren byggt olika i staden för att anpassa oss till förutsättningarna. Under första hälften av det förra århundradet hade vi en framgångsrik egnahemsrörelse som byggde bort Lortsverige och Lortstockholm i den trånga huvudstaden. För 40 år sedan byggde vi ett miljonprogram för att återigen komma åt trångboddheten. I dag bygger vi ett fåtal småhus för oss rika, men vi bygger också hyresrätter och bostadsrätter med en god standard åt alla. Vi bygger väldigt dyra men väldigt viktiga gruppboenden för funktionshindrade och för våra äldre, och det byggs också studentbostäder med lite lägre standard för att hålla hyrorna nere för dagens studenter. Det är detta vi ska fortsätta med.

Vi anpassar oss efter förutsättningarna, och det är också vad vi har gjort med modulbostäderna. Modulbostäder i ett krisläge kan vara en tillfällig acceptabel lösning, men det är inte så vi löser ett komplicerat problem på sikt. Vi får aldrig tumma på att standarden ska vara bra och sunda bostäder för alla stockholmare, och det kravet uppfyller inte de trånga modulhusen. Det är en speciell lösning för en speciell situation. Modulhusen är också ett bevis på hur vårt samhälle framgångsrikt har klarat av snabba förändringar utan att det har blivit någon samhällskollaps.

Vi ska inte bota bostadsbristen i Stockholm med dåliga bostäder. Därför ska vi heller inte bygga 2 000 modulbostäder för stockholmare. Vi ska bota bostadsbristen genom att vi och grannkommunerna bygger mer. Det blir lite hyckleri när SD driver att bostadsbristen ska botas genom modulbostäder för stockholmare, detta eftersom SD gång på gång annars visar att man inte är ett parti för vanligt folk i bostadsfrågan och eftersom SD gång på gång under de senaste åren sagt nej till en mängd bostadsprojekt.

Nej, snarare än att måna om vanligt folks rätt till bostad visar denna motion på Sverigedemokraternas återkommande vilja att ställa människor mot varandra, nu genom ett populistiskt och olämpligt förslag. Därför tycker jag att vi ska bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 93

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Jag tycker att det är ganska talande att Sverigedemokraternas svar på bostadsbristen är att bygga bostäder i modulform för stadens unga. Det kan, om jag vill tolka det väl, ses som ett inlägg i hur vi snabbt får fram bostadslösningar för unga. Men i själva verket andas inte bara motionen utan också motionären här i talarstolen en enda sak, och det är att ställa grupper mot varandra och att se till att vi tar fram modulbostäder för unga för att visa att det är fel att ta fram modulbostäder för en annan grupp – de som är i nöd och som är i behov av tak över huvudet.

Den sprängkraft som Martin Westmont talade om i talarstolen lever nog bara hos Sverigedemokraterna själva. Det är en sprängkraft där ”vissa grupper prioriteras före andra”, enligt Martin Westmont. Ja, i er retorik är det precis vad det handlar om. Det är vissa grupper som ska prioriteras före andra. Men det är ni som ställer grupper mot varandra, och jag tycker att det är pinsamt och förskräckligt.

Svaret på bostadsbristen, Martin Westmont, kan inte vara att vi ska ha modulbostäder framtagna snabbt för de unga. Det finns tillfällen då man faktiskt behöver detta. Det kan vara snabba husprojekt i form av studentbostäder och annat. Det finns absolut skäl

att se över hur lång tid det tar att få fram tillfälliga bostäder för alla de grupperingar som i olika lägen kan behöva det – studenter är en sådan. Vi har emellanåt omvandlat befintliga fastigheter för att få fram snabba bostäder till studenter. Vi har tittat på modullösningar för studenter. Vi har också på senare år behövt ta fram andra modulbostäder.

Processen tar för lång tid – *det* håller jag med om. Men att ställa grupperingar mot varandra på det sätt som ni gör i motionen är rent ut sagt löjeväckande. Vi behöver inte temporära lösningar på det sätt som du beskriver, utan vi behöver använda oss av den palett som finns i dag på marknaden. Det finns massor av aktörer som är duktiga på att få fram små bostäder till unga och andra. Detta ska vi se till att vi får se mer av, inte den typ av förslag som ni kommer med.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 94

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Fru ordförande! Det är inte varje dag jag kan säga det, så jag får ta tillfället i akt: Jag tycker att Joakim Larsson hade ett riktigt bra inlägg. Jag är faktiskt glad över att vi har en enighet över blockgränserna om att förslagen från Sverigedemokraterna är löjeväckande och bara andas att vilja ställa grupper mot grupper.

Vi har faktiskt byggt modulbostäder för stockholmarna, för detta är stockholmare, Martin Westmont. Det är våra nyanlända stockholmare. Det är enormt tydligt att du inte förstår detta, att ert parti inte förstår detta och att det ni gör är att ställa grupper mot varandra i stället för att säga att det var något fantastiskt att vi kunde bygga modulbostäder för våra nya stockholmare. Jag är jättestolt över att vi gjorde detta under den förra mandatperioden. Det handlar inte bara om att staden har satsat på detta, utan civilsamhället har varit med. Man har byggt upp fantastisk verksamhet kring modulbostäderna och de andra boendena för nyanlända i Stockholm. Jag tycker att ni skulle kunna sätta er in i detta i stället för att lägga fram sådana förslag.

Det blir lustigt när du säger att det är de unga och de gamla som drar det kortaste strået och sedan föreslår att vi ska bygga modulbostäder för folk som flyttar in till Stockholm. Om du värnade de unga skulle du till exempel stå här och prata om hur dåligt det är med utförsäljningen av allmännyttan därför att det inte kommer att finnas tillräckligt mycket hyresrätter för de unga. Det kunde du stå och prata om ifall du värnade det. Men detta är bara en tydlig sverigedemokratisk retorik som jag är glad över att vi har en samsyn över blockgränsen om att vi förkastar.

Anförande nr 95

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag ser ingen anledning att upprepa det som många andra har sagt. Det är väldigt uppenbart vad syftet med motionen är.

Jag skulle bara vilja påminna om några saker som gjordes under den förra mandatperioden. Vi markanvisade över 30 000 bostäder, varav mer än hälften hyresrätter, och tog flera initiativ för att pressa hyrorna i nyproduktion. Det är ett historiskt högt byggande. Vi stoppade ombildningarna av hyresrätter i syfte att bevara

våra hyresrätter med överkomliga hyror, just sådana hyresrätter som unga stockholmare har råd att bo i.

Vi har också Snabba hus. Nu till hösten flyttar flera hundra ungdomar in i Snabba hus i Västerort i Stockholm. Det är lägenheter med tillfälliga bygglov med hög standard, bra kvalitet och en livslängd som är precis lika lång som permanenta bostäder. Vi fattade också beslut om 10 000 nya bostäder för äldre fram till 2040, omfattande nyproduktion av seniorbostäder och även initiativ för att göra om gamla kåkar, alltså utdömda fastigheter, till seniorbostäder för att kunna pressa hyrorna.

Vi har haft en omfattande politik, och vi har haft en social bostadspolitik. Utmaningen är enorm, men lösningen är inte att ställa grupper mot varandra.

Anförande nr 96

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det jag tänker säga är ingen nyhet. Jag har sagt det förut och kommer att fortsätta att säga det i dessa debatter: För Liberalerna och den grönbå majoriteten är det självklart att vi ger skydd till de människor som har det allra största behovet, som flyr från krig och elände och som flyr för sina liv.

De bostäder som vi mycket snabbt nu kan åstadkomma på tillfälliga bygglov runt om i staden är dessutom av hög kvalitet. De kommer inte att vara luxuöst utrustade, men det är tak över huvudet. De är något mindre än vad lägenheter för familjer är i vanliga fall. Det är det första boendet och en chans att komma in i det svenska samhället.

Jag är tidigare vice ordförande och nu ordförande i Stockholmshem och mycket aktiv i frågan att lösa de stora problemen. Den del som staten, via bostadsanvisningen till kommunerna, har gett till Stockholm har vi skött på ett alldeles utomordentligt sätt för att gemensamt lösa detta. Detta är ett löfte som jag gärna ger till fullmäktige och till allmänheten: Vi kommer att fortsätta med detta arbete oavsett Stockholmssverigedemokraternas olika försök att säga något i sina motioner som de egentligen inte menar.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 97

L e n n a r t T o n e l l (MP): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag ska inte förlänga debatten. Eller, jo, det gör jag ju lite grann. Jag tycker att det är trevligt.

Jag har inget att tillägga när det gäller att bygga den typ av tillfälliga bostäder som har föreslagits här mer än att det inte går att ge bygglov till sådana.

Men det finns en annan sak som kanske delvis kan lösa bostadsbristen. Jag har tittat lite på statistiken. Det förhåller sig på det sättet att vi faktiskt har över 30 000 fler bostäder i Stockholms stad än vi har hushåll. Hur förklarar vi det? Det skulle jag gärna vilja att någon gjorde en liten utredning av. 30 000 är ganska mycket, nästan fyra fem års nyproduktion. Betyder detta att dessa lägenheter helt enkelt står tomma, eller hur hänger det ihop? Det gör de naturligtvis inte, utan det är något annat. Där kanske vi har lösningen på bostadsbristen, att kunna utnyttja dem på ett annorlunda sätt.

§ 24 Svenska flaggan ska alltid pryda Stadshusets siluett

Anförande nr 98

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Det fanns en tid då jag själv brukade hissa och hala flaggan, under den tid då jag gjorde värnplikten. Det var inga problem med att hissa flaggan på morgonen och hala den på kvällen. Det var inga problem att arbeta med andra arbetsuppgifter under dagen. I utlåtandet kan man läsa att en person måste anställas för att syssla med den arbetsuppgiften. Det anser jag att man inte behöver, utan detta är arbetsuppgifter som man skulle kunna lägga på Stadsledningskontoret utan problem.

Jag förstår att många tänker i ett inledande skede att detta på många sätt är en icke-fråga som man kanske inte behöver lägga så stor energi på. Men vi måste komma ihåg att vi befinner oss i en tid där det finns exempel på att man inte firar lucia på vissa förskolor, så som hände i till exempel Motala. Vi har exempel på skolavslutningar som inte sker i skolan av olika anledningar. Detta är en fråga som är viktigare än vad många tror. Det handlar om att vi ska bevaka och behålla våra svenska värderingar och vår svenska kultur och att vi självklart ska värna våra svenska symboler, som den svenska flaggan är. Den är symbolen för Sverige och svenska folket, så självfallet ska vi vårda och värna denna symbol. Den svenska flaggan ska helt enkelt fasa in mer i stället för att fasa ut.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 99

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Nu var det inte främst kostnaderna som var problemet, även om det också var ett rätt stort problem, utan den största invändningen mot motionen var att svenska flaggans värde skulle devalveras. Det är ju det som är problemet med motionen. Om man håller på och flaggar varenda dag missar man hela poängen med att flagga på speciella högtidsdagar eller vid speciella tillfällen. Det är ju detta som flaggkommittén och nationaldagen säger: att man ska flagga vid rätt tillfällen. Det är då den svenska flaggan får som störst värde. Om man skulle göra som ni föreslår skulle den svenska flaggans värde devalveras. Det skulle minska, och i stället skulle det bli en icke-fråga när man flaggar.

Det vore intressant att höra hur ni sverigedemokrater ser på denna invändning mot motionen.

Anförande nr 100

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Tack, Martin, för ditt inlägg i debatten!

Vi delar inte åsikten att vi på något sätt skulle devalvera den svenska flaggan genom att flagga mer än vad vi gör i dag. Vi ser mer ett större problem, att det finns destruktiva krafter som i stället vill fasa in andra symboler för Sverige. Vi ser till exempel EU-flaggan vaja mer än vad den svenska flaggan gör vid Stadshuset. Det ser vi som ett

större problem. Vi vill helt enkelt ta tillbaka den svenska fanan mer i samhället än vad vi anser sker i dag, då den på många sätt fasas ut.

Anförande nr 101

K r i s t i n a L u t z (M): Fru ordförande, åhörare, fullmäktige! Jag tycker att man i denna debatt på ett lite otäckt sätt blandar ihop äpplen och päron och symboler med det som ärendet faktiskt handlar om, nämligen om hur, var och när vi flaggar.

Det var intressant att du nämnde just EU-flaggan, Martin Westmont. Den första skrivelse någonsin som jag lagt fram var i Skarpnäcks stadsdelsnämnd, att vi skulle ha en EU-flagga utanför den lokala förvaltningen. Det fick vi också, och den hänger kvar där än i dag, vilket jag tycker är väldigt trevligt.

Vad handlar då detta ärende om? Först och främst är det egentligen inte fullmäktige som beslutar om detta. Det är inte en fråga för fullmäktige, utan det är en fråga för protokollet och presidiet. Nu har Martin Hansson sagt några av de saker som jag hade tänkt säga, men det handlar alltså om utgångspunkten för när flaggning sker i Stockholms stad. Det handlar om förordningen för allmänna flaggdagar samt anvisningar från Stiftelsen Sveriges Nationaldag, vilka bygger på traditioner och seder – det som i dagligt tal kallas för flaggregler. Som sagt innebär detta att vi flaggar på nio stänger längs Hantverkargatan och Stadshusparken på de allmänna flaggdagar som vi har.

Jag anser, precis som Martin Hansson, att det innebär en devalvering av flaggningen plus att det blir en extra kostnad. Det nämndes tidigare att man skulle kunna göra detta. Ja, det finns vissa yrkesgrupper, bland annat militären, där detta ligger inom ramen för vad man ska göra. Men det här ligger inte på vad trafikkontoret ska göra morgon och kväll. Det skulle alltså behövas extrainsatser, ganska kostsamma sådana. Den beräkning som Stadsledningskontoret har gjort är 486 000 kronor för att hissa och hala flaggorna morgon och kväll, och det blir då stadens egen personal som får göra det.

Jag tycker även att det är viktigt i sammanhanget att säga att flaggning också kan användas när det har inträffat en särskild händelse, såsom en tragedi, och när staden befinner sig i kris. När det gäller våra turister och statsbesök har vi andra regler som gäller för flaggning, exempelvis vid formella statsbesök, då vi har flaggor från olika länder. Det finns alltså en reglering kring detta, och som sagt anser också jag att om vi börjar använda svenska flaggan på det sätt som föreslås i motionen får den inte längre det symbolvärde som den har i dag. Det betyder heller inte samma sak för medborgarna när man börjar flagga på ett annat sätt.

Anförande nr 102

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag tackar för inlägget.

Jag skulle vilja ställa en fråga. Den svenska flaggan vajar ju vid EU-parlamentet varje dag. Anser du att den svenska flaggan på devalveras på det sättet, Kristina Lutz?

Anförande nr 103

K r i s t i n a L u t z (M): När det gäller internationella organisationer som FN och EU, där Sverige är medlemmar, gäller en helt annan flaggreglering. Jag har själv jobbat på Europaparlamentet och praktiserat på FN i New York, och det är så det funkar. Det är en helt annan reglering än i Sverige som gäller för flaggning för länder som är medlemmar i dessa organisationer.

Anförande nr 104

O r d f ö r a n d e n : Innan jag släpper in Patrik Silverudd vill jag bara upplysa er som har noterat det om att den flaggstång som finns längst västerut på Hantverkargatan just nu saknar flagga. Det beror på att flaggrepet är trasigt, men det är under hantering.

Anförande nr 105

P a t r i k S i l v e r u d d (L): Fru ordförande! Det känns tryggt att snöret är på väg tillbaka.

Mina vänner! Jag tillhör den del av befolkningen som är uppväxt i en scoutfamilj. Min pappa var dessutom militär i tidiga år och blev sedermera polis. För mig är den svenska flaggan förknippad med mycket positiva saker. Jag upplever den som en viktig symbol för fred och frihet i vårt land. Med detta sagt var det viktigt att vi hissade flaggan på rätt tid när det var allmänna flaggdagar och på bemärkelsedagar. När min storasyster Lena dog var det också viktigt för inte minst min far att hala flaggan på halv stång.

Med det sagt tycker jag inte att man ska hissa svenska flaggan varje dag. Det är inte respektfullt. Jag kan ha respekt för att man som parti eller ledamot i fullmäktige inte gillar begreppet Capital of Scandinavia. Jag var inte särskilt förtjust i det själv från början, men nu är det så att staden har beslutat att det ska användas. Man kan föreslå att det ska tas bort helt och hållet, men om man inte gör det ska man använda sig av det. Jag tycker att vi gör på ett rimligt sätt i dag.

Jag har också full respekt för att vissa partier, inte minst det parti som Martin Westmont representerar, vill lämna EU, men detta gör inte att jag tycker att man därmed ska sluta att hissa EU:s flagga.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 106

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag skulle vilja ställa en fråga och få ett litet klargörande.

Du nämnde i ditt anförande, Patrik Silverudd, att du anser att man inte ska hissa flaggan eller att den inte ska vara hissad, utan man ska använda den under vissa minneshögtider och så vidare. Men hur resonerar du kring hur flaggan hissas och halas vid EU-parlamentet? Där hänger ju den svenska flaggan uppe hela tiden. Resonerar du likadant kring den svenska flaggan här vid Stadshuset som du gör kring den vid EU-parlamentet?

Anförande nr 107

O r d f ö r a n d e n : Innan jag släpper in Patrik för kontrareplik vill jag påpeka att motionen handlar om Stadshuset och svenska flaggan, inte om svenska flaggan någon annanstans.

Anförande nr 108

P a t r i k S i l v e r u d d (L): Den föregående talaren förklarade detta med EU-parlamentet. Jag tycker att det är väldigt konstigt att du ställer exakt samma fråga när du fick ett tydligt svar, Martin Westmont. Det är stor skillnad på hur man gör vid stora internationella organ där vi är med, såsom FN och EU-parlamentet. Jag vet inte om du vill höra det en gång till. Vi kan begära ordet i så fall.

Det är inte bara vissa bemärkelsedagar, utan det är på de svenska allmänna flaggdagarna som flaggan ska hissas.

Anförande nr 109

J o h a n F ä l l d i n (C): Ordförande, åhörare och ledamöter! Man kan naturligtvis diskutera hur man ska se på EU-flaggorna, men det hör inte riktigt till frågan. Jag tycker inte att det är något problem att de hänger uppe i stort sett varje dag. Sverige är medlem i EU och så vidare, och det kan vara rimligt att Stockholm visar att det är en stad som så att säga är en del av ett EU-land. Det ska också sägas att EU-flaggan inte har samma flaggregler som den svenska flaggan. Den har heller inte samma ställning som den svenska flaggan har i Sverige.

Jag vill understryka att den primära och viktiga flagga som Stockholms stad ska flagga med är vår flagga, den vapenflagga som är konstruerad utifrån Stockholms stadsvapen med S:t Erik. Det är vår flagga. Vid riksdagen och Regeringskansliet vajar varje dag svenska flaggan, för det är statliga institutioner. Vid Landstingshuset vajar varje dag en flagga med regionens symbol, och här vid Stockholms stadshus vajar vår flagga.

Jag håller med om att hissa den svenska flaggan lite är att degradera dess värde, men det handlar också om att se att staden är en enhet i sig själv och att vi representerar oss som sitter här och våra väljare i Stockholms stad. Stockholms stad är ingen statlig myndighet. Stockholms stad är självstyrande kommun i ett land med en lång och stark tradition av kommunalt självstyre. Vi ska inte skicka signalen att det är staten som styr Stockholm eller låta påskina att staden är en statlig myndighet, för det är vi inte.

Anförande nr 110

M a d s L u n d g a r d (SD): Intressant debatt. Flaggan eller fanan – i Danmark, som jag kommer ifrån, kallar vi den Dannebrog – tycker jag spelar en stor roll av symbolisk karaktär i våra liv över huvud taget. Jag rör mig i Danmark, och ni rör er kanske i andra europeiska länder. När jag är i Danmark är jag alltid väldigt stolt när jag åker förbi kommunhuset på södra Jylland, där jag växte upp, och Dannebrogen, som man säger på svenska, vajar i vinden.

Jag är faktiskt också ganska stolt över att numera vara stockholmare, om man nu räknas som det när man har bott här i 20 år. Fantastisk stad! Jag har väldigt svårt att förstå att man inte varje dag framför detta fantastiska kommunhus vill hissa svenska

flaggan. Jag har också väldigt svårt att förstå liberalen i talarstolen som inte alls tycker att det är respektfullt att hissa svenska flaggan varje dag framför Stockholms stads kommunhus i The Capital of Scandinavia. Andra i talarstolen har hänvisat till olika dokument och annat, och man tycker inte att det är rimligt. Det är klart att det är rimligt att varje morgon hissa svenska flaggan, denna vackra fana, framför detta vackra hus.

Anförande nr 111

H a s s a n J a m a (V): Om vi tittar på er motion, Mads, ser vi att ni föreslår att fullmäktige ska besluta att stadsdelen i Stockholm hissar den svenska flaggan vid Stadshuset. Diskussionen här har gällt hur många dagar det ska gälla. Vi hissar denna flagga i 25 dagar och 16 allmänna flaggdagar. Er motion är ju besvarad eftersom vi hissar flaggan. Och Martin, du som skrev motionen, kanske skulle ha skrivit att ni vill hissa flaggan i 365 dagar!

Anförande nr

M a d s L u n d g a a r d (SD): Jag tolkar motionen som att vi ska hissa flaggan varje dag. Det står också i motionen.

Anförande nr 112

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Fru ordförande! Jag blir lite förvirrad av diskussionen, för vi har flaggregler, som dessutom står i lagen. Det är en lagstiftning som har funnits sedan långt tillbaka i tiden, och den vilar på svensk tradition. Är det inte helt enkelt så att Sverigedemokraterna helt och hållet har missat vad som är svensk tradition vad gäller flaggning? Det är den känsla jag får. Ni kanske på något klädsamt sätt kan komma fram till hur ni ska backa från det nu, för alla andra här inne vet nämligen vad svensk tradition är: att man hissar flaggan vid särskilt högtidliga tillfällen för att just markera att det är ett högtidligt tillfälle.

Anförande nr 113

M a d s L u n d g a a r d (SD): Jag förknippar svensk tradition väldigt mycket med demokrati. Det kanske är den viktigaste delen av vår tradition och vår nya, moderna historia. Vi sitter här, 101 personer, och representerar demokratin och stockholmarna. Det kallas för representativ demokrati. Om vi vill hissa den svenska fanan varje dag framför kommunhuset är det väl ett vackert uttryck för svensk demokrati – 101 personer som gör gott.

Anförande nr 114

O r d f ö r a n d e n : Jag vill med tanke på alla eventuella vexillologer i salen – alltså folk som är experter på sådant här – bara påpeka att fana och flagga inte är samma sak.

Anförande nr 115

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Den svenska flaggan är inte hotad. Ni påstår det för att insinuera att det finns ett hot och att detta hot skulle vara att man gör plats för mer än den svenska flaggan. EU-flaggan har lyfts fram. I dag flaggar vi för att det är romadagen, för en nationell minoritet.

Jag tycker att det får vara nog med det här nationalistiska, ideologiska pratet här nu. Vi måste lyfta det här till vad det är. När ni skriver att det finns ett hot mot flaggan menar ni att det finns andra som kommer in och hotar. Jag tycker att det är allvarligt, för det bygger på en underliggande idé om att det bara finns plats för ett folk och att någonting annat skulle hota det. Jag tycker inte att vi ska ha sådana här märkliga debatter, för det finns inget hot mot den svenska flaggan. Det finns ingen som har sagt att vi inte får hissa den svenska flaggan här. Det handlar om helt andra saker.

Anförande nr 116

M a d s L u n d g a a r d (SD): Jag fick inte riktigt ihop kontentan av det Feministiskt initiativ här uttryckte. Det enda jag hörde var att vi inte ska ha sådana här märkliga debatter. Låt mig återigen ta upp det som jag nämnde i mitt förra inlägg: demokrati och yttrandefrihet. Det är vad det handlar om här i dag.

Anförande nr 117

K r i s t i n a L u t z (M): Hej Mads! Jag är totalförvirrad. Jag måste säga att det är väl inte någon här inne som inte tycker att den svenska flaggan är vacker när den vajar i vinden. Det är emotionella argument som du använder. Du brukar ofta prata om att du är statsvetare, så du om någon borde förstå det regelverk som gäller för detta och varifrån vår argumentation kommer. Du vet ju att svensk kommunallagstiftning ser annorlunda ut än dansk. Det finns stora skiljelinjer mellan olika länder när det gäller hur man reglerar och vilka traditioner man har. Det vet du, och då förstår du också vad svaret innebär, varför vi har valt en något speciell lagstiftning i Sverige och varför vi gör detta.

Jag förstår inte dina emotionella argument och varför det här skulle handla om demokrati. Jag förstår inte varför det skulle handla om demokrati förutom när det gäller det faktum att för mig, precis som för dig, står den svenska flaggan för att vi över huvud taget kan stå i den här salen och debattera detta.

Anförande nr 118

M a d s L u n d g a a r d (SD): Det är klart att jag förstår lagstiftningen, och det är korrekt att jag är statsvetare. Min poäng var att demokrati också handlar om ledarskap. Om Stockholms 101 ledamöter i kommunfullmäktige fattar ett beslut om att vi vill hissa flaggan varje dag är det en kraftig, tydlig och bra signal. Det är politiken som bestämmer, och det är politiken som skickar signaler. Vad skulle den annars finnas här för?

Anförande nr 119

H a n n a G e r d e s (L): Jag vill faktiskt på ett sätt tacka Sverigedemokraterna för att de har skrivit den här motionen, för jag tycker att den handlar om någonting viktigt. Det är något som jag tycker om och som jag tycker att vi ska diskutera mycket mer i den här salen. Det är kärleken till Sverige.

Nyligen hade vi ett kalas hemma. På bordet fanns en duk med hundratals danska flaggor. Mina servetter pryddes av danska flaggor. Till tårtan hade jag köpt 100 små Dannebrogen – jag ber om ursäkt om jag uttalar det fel, Mads – som dekoration. För

inte så länge sedan var jag i Israel. För mig var det en omtumlande upplevelse att se Davidsstjärnor svaja mot mig i vart och vartannat hörn – från öknen i söder till Haifa i norr. De fanns överallt. De svajade i Jerusalems kristna kvarter, hos den muslimska torghandlaren i Akko och utanför Bahaifälten.

Jag tycker om att vi diskuterar flaggan. Men det jag tycker ännu mer om är att vi samtalar kring synen på flaggan och vad den symboliserar för oss. Jag tror att vi har en gemensam syn på vad flaggan står för här inne: Sveriges rikes lag. Den symboliserar alltså yttrandefrihet och religionsfrihet, rätt till abort, frihet från censur, rätt att gifta sig med den man vill, att själv bestämma vilken mat man vill äta och vad man ska ha på sig, frihet från våld och förtryck och rätten att inte bli diskriminerad.

Jag diskuterar gärna alla dessa frågor både med Sverigedemokraterna och med andra i den här salen. Men jag tror att det är extremt viktigt att vi – som många av mina kollegor här har påpekat – framhåller att ett av de absolut viktigaste svenska värdena är att land ska med lag byggas. Därför kan vi inte hissa denna flagga varje dag utanför kommunhuset.

§ 25 Bistånd till illegala invandrare

Anförande nr 120

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag skulle vilja att motionen bordläggs.

Anförande nr 121

M a r i a n a M o r e i r a D u a r t e (MP): Ordförande och kommunfullmäktigeledamöter! Det var ju skönt att det blev avslag på förslaget om bordläggning så att vi ändå fick behandla motionen, för jag har förberett mig. Jag hoppas att du är med på noterna, Martin!

Jag hakar upp mig på vissa saker i motionen. Eller egentligen hakar jag upp mig på i princip hela motionen, men jag tänkte att jag skulle begränsa mig lite. Om man ska ta motionen ordagrant känns det som att det är horder av människor, 50 000 människor, som ska komma emot oss. Det låter i och för sig trevligt för mig som miljöpartist, men låt oss hejda oss lite och vara lite källkritiska. Jag råkar ha en förkärlek för Statistiska Centralbyråns hemsida. År 2017 ansökte 25 666 personer om asyl. Runt 60 procent av dem fick avslag. Av dessa personer var 8 507 barn. År 2018 var det 21 502 personer som ansökte om asyl. Runt 70 procent av dem fick också avslag. 6 329 av dem var barn. Detta är alltså faktiska siffror. Jag har varit en väldigt dålig miljöpartist i dag, för jag har skrivit ut alltihop. Om ni vill ha lite fakta, som jag tror att ni behöver, till er motion kan ni gärna få detta av mig efteråt om ni känner för det.

Låt oss ta detta lite för vad det är: Det är inte horder av människor, utan det är ett fåtal, ett hundratal, barn – om vi börjar där. Det är *barn* vi pratar om. Det är barn som ska få drägliga livsförhållanden, och det är barn som inte har gjort sina föräldrars val. Det är dem vi pratar om, om de vill komma till Stockholm och om de vågar ta sig från de gömställen de troligtvis befinner sig på till socialtjänsten och säga: Hej! Skulle jag kunna få drägliga livsförhållanden? Då har i alla fall inte jag någonting emot detta. Det var det jag ville tillägga.

Anförande nr 122

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag har en fråga till dig, Mariana. Jag blir lite konfunderad. Du talar om olika siffror. Det här med 50 000, som vi också nämner i motionen, är siffror som kommer från Migrationsverket. Jag vet inte vad det är du hänvisar till. Det är ju Migrationsverket som beräknar att under kommande år kommer 50 000 människor att hålla sig gömda i Sverige. Hur resonerar du kring det?

Anförande nr 123

M a r i a n a M o r e i r a D u a r t e (MP): Det är ganska härligt att jag börjar kunna förutse dina frågor. Här har du på papper en massa siffror från Migrationsverket. Vill du ha dem? Det är precis de siffror jag har talat om, och det är fräscha siffror. Jag tittade på dem i dag. Jag skulle kunna säga hur många som har sökt asyl under januari och februari. Svårare än så är det inte. Du skulle kunna få dem så att du kan vara lite källkritisk, för du har tydligen inte sett dem. Detta är fräscha siffror som jag som dålig

miljöpartist har skrivit ut för att jag tänkte att du nog skulle ställa den här frågan till mig.

Anförande nr 124

A l e x a n d r a M a t t s s o n Å k e r s t r ö m (V): Ordförande! Sverigedemokraterna skrev under förra mandatperioden denna motion om att inskränka papperslösa barns rätt till ekonomiskt bistånd. Det gjorde de efter att vi i den tidigare majoriteten hade infört detta i samband med att vi gjorde om riktlinjerna för ekonomiskt bistånd. Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna motsatte sig då detta. Ungefär i linje med Sverigedemokraterna ansåg man att papperslösa barn inte ska beviljas pengar till mat, kläder och så vidare.

Vänsterpartiet anser att inget barn är illegalt. Alla barn har rätt att äta sig mätta och att slippa frysa oavsett deras juridiska status. Det är därför oerhört glädjande att den nya grönbå majoriteten har ändrat uppfattning och behåller vår politik i det här avseendet. Det berör inte jättemånga barn, men för dem det berör är detta viktigt.

Anförande nr 125

O l e - J ö r g e n P e r s s o n (M): Fru ordförande, fullmäktige! Som fullmäktige är väl medvetna om reviderades riktlinjerna för ekonomiskt bistånd under förra mandatperioden. Detta möjliggjorde för barn i papperslösa familjer att få försörjningsstöd. Det är ingen hemlighet att partierna i den majoritet som nu styr har kommit överens om att riktlinjerna för ekonomiskt bistånd ska fortsätta att gälla. Däremot är det också så att de principiella skillnaderna mellan partierna kvarstår.

Vi är dock helt överens om att det är viktigt att arbeta i riktning mot en långsiktig lösning med barnets bästa i åtanke. Just barnets bästa är grunden och det centrala för den här majoriteten. Barn i Stockholms stad som kommer i kontakt med det offentliga ska oavsett bakgrund mötas av ett respektfullt och humant bemötande. Vi accepterar inte under några omständigheter att barn ska behöva svälta eller bo på gatan. Därför kommer också barn till papperslösa att även framledes ha rätt till ekonomiskt bistånd.

Det är väldigt få barn detta rör sig om. Under perioden januari till december 2018 har 26 hushåll kontaktat socialtjänsten i Stockholms stad och ansökt om ekonomiskt bistånd. Av samtliga dessa 26 hushåll eller familjer har 9 hushåll fått avslag på sin ansökan om ekonomiskt bistånd. Stadens grundhållning är naturligtvis att man ska återvända till sitt hemland om man har fått avslag på sin asylansökan och därmed uppehåller sig i landet utan tillstånd. Barn kan däremot inte hållas ansvariga för sina föräldrars agerande och ska inte heller behöva svälta eller lida ekonomisk nöd. Därför har denna majoritet beslutat att inte revidera riktlinjerna.

Slutligen vill jag för Moderaternas del också understryka följande: Utgångspunkten är att om man får avslag på sin asylansökan ska man återvända till sitt hemland. Det är viktigt för att säkerställa hållbarheten i asylsystemet att detta faktiskt också sker. Det är däremot statsmakternas uppgift att säkerställa att detta sker under ordnade former. Det är ingenting som staden ska syssla med. Tyvärr har vi en regering som över tid inte har tagit detta ansvar och rustat relevanta myndigheter på ett sådant sätt att detta kan ske. Staden ska dock inte i det här avseendet ta på sig ett ansvar som vi inte har.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 126

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Det är så här, Ole-Jörgen, att detta är en politik som vi var rätt överens om före valet. Sverigedemokraterna och Moderaterna drev i stort sett samma linje. Nu har vi en ny majoritet, och jag kan förstå att ni inte driver den politiska linjen fullt ut. Men hur resonerar ni kring detta? Vi kan se att Moderaterna och hela den nya Stockholmsmajoriteten lyser med sin frånvaro på talarlistan. Hur resonerar du? Behöver man inte ta ett större ansvar i denna fråga? Ni drev ju faktiskt frågan rätt hårt, inte minst gjorde finansborgarrådet Anna König Jerlmyr det, före valet.

Anförande nr 127

O l e - J ö r g e n P e r s s o n (M): Vi tar ansvar för den politik som den här majoriteten för och ingenting annat än det. Vi har kommit överens om det som står i vår politiska plattform, och det är också det som ligger till grund för vårt politiska arbete. Så kommer det att vara under den här mandatperioden.

Som jag tidigare har redogjort för kvarstår naturligtvis de principiella skillnaderna mellan partierna. Men vi är samtidigt överens om att inget barn i Stockholm ska behöva lida på grund av sina föräldrars val. Det är en viktig princip som jag tror att alla anständiga partier i den här salen står, eller borde stå, bakom.

Anförande nr 128

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag har stått i den här talarstolen förut och talat om den här frågan. Jag är väldigt stolt över det som den förra majoriteten gjorde då vi reviderade riktlinjerna för ekonomiskt bistånd så att papperslösa barnfamiljer har rätt till detta. Jag är också glad att den nuvarande majoriteten har valt att behålla riktlinjerna.

Det handlar om barns rättigheter. Barn över hela världen är barn med rättigheter. Barn i Sverige har samma rättigheter – de har rättigheter utifrån att de är just barn. Jag tycker att det är detta vi måste hålla i huvudet. Det här är våra absolut mest utsatta barn. Det är barn som inte får mat på bordet, som inte får tak över huvudet, som inte har kläder på kroppen och som lever i ständig skräck och rädsla.

Det har sagts flera gånger att det är väldigt få barn som detta gäller. Det är väldigt få familjer som har sökt detta ekonomiska bistånd. Och så är det såklart, för de här familjerna, som känner sig tvingade att leva gömde i Sverige för att de är så rädda för vad som ska hända om de blir utvisade, är rädda för myndigheter. Det gör mig också orolig, för det betyder att det fortfarande finns en massa barn som inte möter några myndigheter i Sverige. De kan fara väldigt illa utan att någon får insyn i det. Jag önskar att fler papperslösa barn framöver vågar sig till socialtjänsten så att fler barn kan få mat på bordet och tak över huvudet. Det är inte det enda de här barnen behöver, för de mår ofta jättedåligt. Jag önskar att vi kunde hjälpa dem med mycket, mycket mer så att de kunde få fler av sina rättigheter tillgodosedda i Stockholm.

Men jag är stolt över att vi har fattat detta beslut, för det är viktigt. Det gör mig också något bedrövad att behöva stå här och försvara barns rättigheter som om det vore någonting vi skulle börja ifrågasätta.

Anförande nr 129

L i n n é a V i n g e (SD): Fru ordförande! Jag tror inte att någon här inne tycker att barn ska fara illa, men nu är det inte det som det här handlar om. I går var det tvåårsdagen för terrordådet på Drottninggatan – ett dåd mot vår demokrati som tog oskyldiga människors liv. Dådet utfördes av en person som vistades illegalt i vårt land. Det är ett exempel på de konsekvenser som kommer av att vi uppmuntrar illegala invandrare att vistas i vår stad. Jag tycker att det är ganska skrämmande hur fort vissa här inne verkar glömma bort det.

Anförande nr 130

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Vet du vad jag tycker är skrämmande? Jag tycker att det är skrämmande att du tror att terrordåd förhindras genom att man tar bort möjligheten till mat och kläder för barn. Det tycker jag är både dumt, oerhört skrämmande och oerhört opåläst.

Anförande nr 131

K a r i n G u s t a f s s o n (S): Ordförande, fullmäktige! Sverigedemokraterna har en nästan absurd fixering vid personer som har en annan bakgrund än svensk. Fyra motioner på rad har nu handlat om personer som inte är födda i Sverige och om invandrare.

Jag tycker att det skulle vara väldigt intressant att höra vad Sverigedemokraterna har för politik avseende bostäder – utan koppling till invandrare. Jag skulle vilja veta vad Sverigedemokraterna tycker om LOV-systemet. Är ni för eller emot? Vad har ni för idéer om regelverket runt LOV? Vad tycker egentligen Sverigedemokraterna om utförsäljning av allmännyttan – är ni för eller är ni emot? Vad tycker Sverigedemokraterna om trygghet, utan att prata om invandrargång? Vad har Sverigedemokraterna för vision om Stockholm?

Jag vet vad de blågröna tycker. Jag vet vad de anser om följande. Jag vet vad de tycker om bostäder, jag vet vad de har för åsikt när det gäller utförsäljning av allmännyttan, jag vet vad de tycker om LOV och jag vet vad de tycker om äldreomsorgen. Men jag har faktiskt ingen aning om vad ni tycker, för varenda gång ni går upp i talarstolen handlar det om invandrare, om illegala invandrare och om människor som kommer hit för att se till att stockholmarna inte ska ha någonstans att bo. Jag har ingen aning om vad ni tycker och vad ni har för vision för Stockholm. Jag skulle vara tacksam om ni någon gång höjde era blickar och pratade om någonting annat än invandrare.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 132

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Jag ska inte bli långrandig, men jag vill ändå poängtera en sak som det känns som att man ofta glömmer bort i den här debatten. Vi

talar om personer som inte har skyddsskäl och som har fått avslag i alla instanser. Det är alltså människor som bryter mot den svenska lagen. Självfallet ska de här människorna därför lämna Sverige och Stockholm.

Med det sagt, fru ordförande, vill jag yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 133

S i s s e l a N o r d l i n g B l a n c o (FI): Fru ordförande! Jag tänkte läsa upp delar av barnkonventionen eftersom vi pratar om papperslösa barns rättigheter. Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand barnets bästa beaktas. Artikel 26: Barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd i fall då föräldrar eller andra vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser. Artikel 27: Barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat.

De här åtagandena förpliktigar, och de här åtagandena säger att man inte får göra skillnad på barn beroende på härkomst, på nationalitet eller på medborgarskap. De här rättigheterna gäller alla barn, och det är därför vi har infört ekonomiskt bistånd för papperslösa barnfamiljer. Vartenda barn i Stockholm ska ha rätt till tak över huvudet, mat på bordet och kläder på kroppen.

Avslag på Sverigedemokraternas motion!

§ 26 Utred inflyttningens undanträngningseffekter för Stockholms kommuninvånare

Anförande nr 134

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Det är många motioner från Sverigedemokraterna nu, och det blir ju lätt så när det bara finns en enda tydlig opposition i Stadshuset.

Låt oss nu gå vidare till denna motion, som helt enkelt handlar om vad en inflyttning till Stockholm får för konsekvenser för kommuninvånarna. Vi förnekar självklart inte att inflyttningen till Stockholm har bidragit till tillväxten. Det är bra att vi får en inflyttning av personer med spetskompetens. Vi ska självklart vara en stad som människor kommer till för att studera och så vidare.

Men man kan inte bortse från att en inflyttning som bidrar till en högre arbetslöshet och som helt enkelt spär på bostadsbristen är något som får konsekvenser; det tror jag nog att vi alla är överens om. Detta är ett område som vi inte har full vetskap och kunskaper om. Därför tycker jag att det inte är mer än rätt att man utreder den här typen av frågor. Med mer kunskap kan vi kanske vidta åtgärder som är bra för den här typen av frågor så att vi helt enkelt kan driva en politik som minskar påfrestningarna för skattebetalarna och som kan bidra till en bättre tillväxt än den vi ser i staden i dag. Jag hoppas på en intressant och bra debatt, och jag kommer säkerligen att återkomma i denna.

Jag avslutar detta inlägg med att yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 135

M a r i a J a n s s o n (FI): Orden är viktiga i politiken. Det var med stor sorg som jag läste motionen. Motionen har egentligen inget innehåll i sakfrågor, utan den handlar om att lansera ett nytt ord: undanträngningseffekter. Detta ord nämns sex gånger i den ganska korta motionstexten. Ordet anspelar på idéer från historiens skrån och bör omedelbart förpassas tillbaka till denna soptipp.

Ordet är ett direkt antidemokratiskt begrepp så som det används i motionen. Det för tankarna till idéer om att vissa människor har mer rätt än andra och att vissa är mer värda än andra när det gäller att vistas och bo i Stockholm. Stockholm byter en ganska stor del av sin befolkning varje år både genom utflyttning och genom inflyttning. Det finns ett problem här. Men det obehagliga med motionen är att den bygger just på idén om att det finns någon som har en överhöghet över andra. Det är obehagligt, tycker jag, att den här sortens texter skrivs i ett demokratiskt forum som denna församling är.

Jag tycker att det är viktigt att vi uppmärksammar hur vi använder orden, och jag hoppas att vi aldrig mer kommer att tala om undanträngningseffekter på det här sättet i denna församling.

Anförande nr 136

O l e - J ö r g e n P e r s s o n (M): Fru ordförande, kommunfullmäktige! Utred inflyttningens undanträngningseffekter för Stockholms kommuninvånare – ja, vad är det egentligen Sverigedemokraterna menar här? Är det Glenn från Göteborg som

flyttar till Skarpnäck? Är det Johan från Säffle som flyttar till Östermalm? Nej, det är klart att det inte är. Vad Sverigedemokraterna egentligen talar om här är att man vill få bekräftad den bild man har av att utomeuropeiska invandrare inte bara tar våra jobb utan också våra bostäder. Det är syftet, och det är ett ganska skamligt syfte.

Men för att svara på frågan går det helt enkelt att säga så här: För de nyanlända som kommer till Stockholm använder vi oss av genomgångsbostäder, modulbostäder, som vi har talat om tidigare. För dem skrivs korttidskontrakt utan besittningsrätt. Stockholm använder inte hyresrätter från bostadskön, och vi köper inte heller några bostadsrätter för att ge till de här människorna, såsom andra kommuner har bestämt sig för att göra. Det betyder att när introduktionsperioden är över och besittningsrätten utgår är det upp till var och en att på eget ansvar skaffa sig en bostad. Svårare än så är det inte.

När det gäller arbetsmarknaden är jag tyvärr inte alldeles säker på att en nyanländ tar så väldigt många jobb från våra kommuninvånare. Problemet är snarare tvärtom: Vi har väldigt svårt att få ut nyanlända på arbetsmarknaden. Det är det vi ska arbeta med för att få till. Om det skulle vara så att Sverigedemokraterna är ängsliga över att en person med dålig skolbakgrund eller en nyanländ till Sverige skulle ta ett jobb från någon sverigedemokrat någonstans är det nog i så fall sverigedemokraten det är fel på, och inte den nyanlände.

Anförande nr 137

Tove Wiberg (SD): Fru ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut. Som ung i Stockholm i dag ställs man inför många utmaningar. En sådan utmaning, som både jag själv och många andra unga är bekanta med är att hitta en bostad i kommunen. Den stora inflyttningen till Stockholm har i många avseenden påverkat och försvårat detta. Inflyttningen är inte heller något som enbart de unga i Stockholm har påverkats av, utan jag tror att invånare i samtliga åldersgrupper kan känna igen sig i situationen, även om ungdomar är en av de grupper som har påverkats allra mest. Unga har ju redan sämre förutsättningar att konkurrera på bostadsmarknaden.

Att utreda eventuella undanträngningseffekter som inflyttningen till staden för med sig, vilket föreslås i motionen, är därför någonting som jag ser positivt på. En större klarhet och ett bättre underlag vad gäller konsekvenserna av den politik som har bedrivits skulle möjliggöra för kommunen att fatta bättre och mer underbyggda beslut framgent. Det skulle också leda till att arbetet för att säkerställa att Stockholms invånare får en så god tillgång till bostad och arbete som möjligt skulle förbättras.

Därför är det viktigt att vi gör vad vi kan för att bringa klarhet i hur situationen faktiskt ser ut och ifall de beslut som har fattats i kommunfullmäktige har givit upphov till att vissa grupper, såsom ungdomar, undanträngs från bostadsmarknaden och i så fall i vilken utsträckning det sker. Att tillsätta en utredning på området vore således en bra början.

Anförande nr 138

A r v a n d M i r s a f i a n (V): Ordförande! Jag är också ung i Stockholm. Det som oroar mig när det gäller till exempel bostadssituationen är inte människor som kommer hit för att söka skydd. Det handlar till exempel om att vi måste bygga fler bostäder, att vi måste stoppa ombildningarna och att vi måste stoppa utförsäljningen. Det är det vi måste diskutera.

Hur ställer sig Sverigedemokraterna till dessa frågor? Kan ni sluta prata om invandrare? Prata om riktiga frågor, som faktiskt berör människor!

Anförande nr 139

T o v e W i b e r g (SD): Självklart ska vi bygga bostäder. Det är en politik som även vi i Sverigedemokraterna driver. Men det är också viktigt att man faktiskt utreder vilka konsekvenser en politik som bland andra de rödgröna har varit med och drivit har gett för Stockholms kommuninvånare. Jag kan inte förstå varför man från bland annat Vänsterpartiets sida inte är beredd att möta de konsekvenser som politiken har gett för Stockholms invånare.

Anförande nr 140

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag tycker att det är lite roligt att man pratar om att man är den enda oppositionen från Sverigedemokraternas sida. Jag vill ha fört till protokollet att jag har skrivit över tio motioner, som dock inte har behandlats ännu. Det kommer väldigt många samtidigt, möjligtvis, och det är också en ny majoritet. Jag vill också påminna Sverigedemokraterna om att ni bara har lämnat in ett enda eget förslag till beslut till kommunstyrelsen, och i övrigt har ni röstat helt och hållet med majoriteten. Det enda förslag ni har lämnat in handlar om att stoppa byggandet av hyresrätter med pressade hyror, vilket bland annat skulle underlätta för unga stockholmare att få en egen bostad. Det är något att ta med sig.

Jag skulle också vilja säga att vi ska vara väldigt glada över att det föds barn i Stockholm. Vi ska vara glada över att det flyttar in människor från andra delar av landet och från andra länder. Om vi tittar runt om i Sverige just nu ser vi att vi har många orter och områden som har stora problem med avfolkning. Det gör att det är oerhört svårt att upprätthålla en bra service, sjukvård, förlossningsvård, kommersiell service, skolverksamhet och så vidare. Faktum är att när den tillfälliga lagen infördes med visumtvång och passtvang på Öresundsbron bromsade Stockholms stads skatteunderlagstillväxt in. Inflyttade personer innebär alltså helt enkelt att vi får ett ökat skatteunderlag.

Vad ska vi då göra? Vi ska som sagt vara väldigt tacksamma för att det flyttar in folk hit. Annars skulle vi ha haft det svårt att upprätthålla den nivå på välfärd som vi har. Det vi ska göra är just tvärtom mot det som Sverigedemokraterna gör. Vi ska inte stoppa byggandet av nya hyresrätter, utan vi ska bygga fler hyresrätter med pressade hyror över hela staden. Det ska inte vara någon mur runt Stockholm och ingen kinesisk enbarnspolitik, utan fler bostäder som alla har råd att efterfråga. Vi ska vara förbannat glada över att människor vill flytta till Stockholm.

Anförande nr 141

Björn Ljung (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Ibland anklagas vi liberaler för att vara lite tråkiga, för att vi alltid ska hålla oss till fakta och för att allt vi säger alltid ska vara så underbyggt. Jag tycker att det är ganska bra, särskilt i dessa tider då man medvetet förvränger fakta och sedan försöker påskina att det är nyheter.

I det här fallet funderar jag mycket på inflyttningen till Stockholm. Det senaste jag lärde mig var att vi egentligen inte har någon nettoinflyttning till Stockholm. Däremot har vi ett stort födelseöverskott som gör att vår befolkning i Stockholm ökar. Jag blir lite fundersam över motionens mening och innehåll på så sätt.

Jag blir också väldigt fundersam över ett annat förslag som Sverigedemokraterna har väckt i ett liknande sammanhang. Det handlar om att Bostad Stockholm och kön där endast skulle vara till för stockholmare. Det är på samma tema. Om man skulle tänka sig att vi skulle tycka att inflyttningen är illa och att Bostad Stockholm endast ska vara till för stockholmare kan man undra hur det går för studenter som studerar på andra ordet. Ska de då få träda ur bostadsförmedlingens kö? Hur ska man räkna studenter som flyttar och sedan flyttar tillbaka? Är de också en del av undanträngningseffekten? Nej, det är de självklart inte. Det här handlar återigen om detta fruktansvärt tröttsamma på samma tema om att allting är flyktingarnas och invandrarnas fel. Någon större fantasi finns inte hos Sverigedemokraterna.

Ni kan upprepa detta hur många gånger ni vill. Ni kommer ändå inte att få någon med er i Stockholm. Så är det, för i Stockholm är vi lite annorlunda än i vissa andra kommuner ute i landet där ni får större inflytande. Åtminstone så länge jag har något inflytande i den här salen och i Stockholm ska jag göra allt för att vid varje tillfälle då saker och ting av den här sorten dyker upp deklarerar att er politik inte är någon annat än helt orimlig. Er politik leder bara till att vissa är bättre än andra, och de som inte är bättre än andra ska bara bort och är bara ett problem.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 142

Martin Westmont (SD): Fru ordförande! Jag tänkte ställa en fråga till dig, Björn Ljung. Det är ändå så att vi utreder det mesta här i staden. Varför ska vi då inte kunna utreda den här sortens frågor? Du nämnde lite grann om att vi kanske förvanskar sanningen ibland. Men här har ni ju rätt att slå oss på fingrarna. Ta fram och utred de här frågorna! Då har ni ju fakta på bordet som ni säger stöder er tes. Varför vill ni då inte ta fram de här uppgifterna?

Anförande nr 143

Björn Ljung (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill verkligen inte påstå att ni medvetet förvränger fakta i motionen. Det har jag inget belägg för. När ni väckte motionen hade ni säkert hittat siffror som stöder det ni säger.

Däremot ser jag gång efter annan att era utredningsförslag egentligen bara leder till en sak, nämligen att ni med utredningarna, oavsett vad de säger, ska kunna dra era slutsatser och säga: Titta nu här hur det är! Jag anser inte att Stockholms stads

utredningsresurser ska läggas ned på att på något sätt över huvud taget antyda att vi gör skillnad på folk och folk i den här staden. För en liberal är det fullständigt självklart.

§ 27 Förbättra kontrollen av stadens gode män samt förvaltare och inrätta en fond för skadedrabbade huvudmän

Anförande nr 144

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Fru ordförande! Tack för en motion som behandlar en viktig verksamhet, som alltför sällan uppmärksammas här i fullmäktige trots att överförmyndarnämnden faktiskt övervakar ca 9,3 miljarder kronor i tillgångar hos huvudmännen!

Det här är en förvaltning som tyvärr har varit ganska lågt prioriterad under många mandatperioder. Men på senare år, under förvaltningschef Håkan Anderssons ledning, har den tagit flera steg i positiv riktning. Och fler är på väg när förvaltningen nu ska digitaliseras. Detta är en nämnd som hanterar 10 000 ärenden per år och som har 6 000 ställföreträdare. 1 000 nyrekryteringar görs varje år. Under förra året togs 55 personer upp i nämnden för att skiljas från sitt uppdrag som ställföreträdare mot sin vilja därför att de hade misskött sig.

Motionärerna yrkar på att kontrollen och uppföljningen av gode män och förvaltare ska ses över. Jag vill då säga att flera åtgärder har vidtagits för att förbättra kontrollen av ställföreträdarna. Bland annat görs nu årligen utdrag ur belastningsregistret och kronofogdens register, och kreditupplysningar tas. Man begär också in fler kompletteringar, och fler förfrågningar görs hos anhöriga till huvudmännen. Kontakt tas också med socialtjänst och vårdaktörer för att komma till rätta med ställföreträdare som inte sköter sig. Dessa åtgärder har resulterat i fler entlediganden, flera anmärkningar och även ett antal polisanmälningar. Ansökningsförfarandet sker numera digitalt med ett webbttest som fokuserar på att undersöka om den sökande har förstått sitt uppdrag som ställföreträdare. Utbildning sker i mindre grupper, 10–20 personer åt gången, med fokus på att diskutera verkliga cases.

När det gäller förslaget att inrätta en kommunal skadeståndsfond är det viktigt att komma ihåg att ställföreträdare alltid gör sina uppdrag under personligt skadeståndsansvar. Misstag eller direkta felaktigheter som gör att huvudmännen lider ekonomisk skada är det alltså ställföreträdaren som ska ersätta, och inte staden. De kan då bli krävda på pengar från exempelvis dödsbon om de inte har sökt alla de bidrag som huvudmannen hade rätt till. Det är också huvudmannen som är arbetsgivare, så utbetalning av arvode, arbetsgivaravgifter och skatter till ställföreträdaren sker via huvudmannen och alltså inte från staden.

Även om detta kanske kan tyckas vara ett vällovligt förslag är alltså inte skadestånd ett kommunalt ansvar. I stället är det bättre att nu prioritera att modernisera de digitala systemen och att hitta ställföreträdare till de allra mest komplicerade fallen.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 145

M a r i a n a M o r e i r a D u a r t e (MP): Ordförande! Den här gången har jag inte skrivit ut en massa. Däremot har jag erfarenhet av att ha suttit i överförmyndarnämnden som ordförande. Överförmyndarnämndens verksamhet är

imponerande och häftig. Den gör en väldigt glad. Man träffar på så många människor som ägnar så mycket tid åt att ta hand om andra människor. Det är häftigt, och det är häftigt att se. Det är en verksamhet som vi alla bör värna och tala mer om i Rådssalen.

Det finns dock vissa problem med verksamheten. Det första problemet är att lagstiftningen är från 1924, om vi börjar där. Detta är någonting som vi försökte påverka under förra mandatperioden genom en skrivelse till ministern. Jag har själv samtalat med den person som är ordförande just nu, och han har som ambition att fortsätta detta arbete för att påverka riksdagen.

Det finns två sakfel i motionen. För det första är inte överförmyndarnämndens huvudsakliga uppgift att garantera tryggheten. Överförmyndarens huvudsakliga uppgift är tillsynen av ställföreträdarna, om vi börjar där. För det andra handlar det om att vi ska kunna tillsätta denna fond. Det får vi inte enligt lagstiftningen. Det finns inte möjligheter att göra det. Mitt råd till er som tydligen brinner för denna verksamhet, som jag verkligen ställer upp på, är att försöka påverka era riksdagsledamöter. Det är de som äger frågan. Det är inte vi som äger frågan.

Anförande nr 146

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag tackar Jan Jönsson för ett bra svar. Det låter som att man tittar på de här uppgifterna och arbetar med dem. Jag vet inte om man också arbetar på att man kanske ska se över en maxgräns på antal personer som varje ställföreträdare kan hjälpa, så att människor inte kan ha detta som ett heltidsarbete. Om man inte redan gör det är det någonting som jag tycker att man bör se över. Men jag tackar för svaret. Det är bra att man tittar på uppgifterna.

Jag yrkar i alla fall bifall till motionen.